

Interne notater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

89/5

27. januar 1989

RAPPORT FRA PRØVEUNDERSØKELSEN FOR FAMILIE- OG YRKESUNDERSØKELSEN 1988 (F&Y 88)

av

Svein Blom og Turid Noack

INNHOOLD

	Side
INNLEDNING.....	1
Del I: PRØVEUNDERSØKELSEN	2
(1) Formål	2
(2) Opplegg	2
(3) Planleggerens prøveintervjuer	2
(4) Intervjueropplæring	3
(5) Feltarbeid	4
(6) Observasjon av feltarbeidet	4
(7) Intervjuer med ufrivillig barnløse	5
(8) Ettermøter med intervjuerne	5
Del II: ERFARINGER	6
(1) Utvalget	6
(2) Frafallet	8
(3) Hvordan redusere frafallet	12
(4) IO-brevet	13
(5) Instruks og kort	14
(6) Spørreskjemaet	15
(a) Generelt	15
(b) Husholdning og flytting	16
(c) Livsløpshistorie	16
(d) Ektefelle/samboer	18
(e) Problemer med tidligere svangerskap og fødsler	18
(f) Mulighet for å få barn/sekseuell aktivitet/prevensjon ..	18
(g) Holdning til barn	19
(h) Generelle holdninger og verdier	21
(i) Oppvekstfamilie	22
(j) Nåværende inntektsgivende arbeid	22
(k) Anne Grethe Flakstads kjennemerker	22
(l) Finn Egil Skjeldestads kjennemerker	22
(m) Infertilitet	23
(7) Handout	28
(8) Tilleggs-enquete	29
Del III: NYE INNSPILL	30
(1) Kartlegging av prevensjonshistorier	30
(2) Kunnskapsspørsmål om prevensjon	30
OPPSUMMERING	30
VEDLEGG	33
1. IO-brev	33
2. Kartlegging av livshistorie i A-variant skjemaet	35
3. Feltinstruks for livshistorieskjemaet	37
4. Kartlegging av livshistorie i B-variant skjemaet	45
5. Handout	55
6. Frekvensfordelinger	57

INNLEDNING

Notatet redegjør for gjennomføringen av prøveundersøkelsen for Familie- og yrkesundersøkelsen 1988. Det ble opprinnelig skrevet til et møte i undersøkelsens Rådgivende utvalg. Foruten å presentere prøveresultatene ble det derfor lagt vekt på å få fram endringsforslag som kunne komme hovedundersøkelsen til gode, og viktige avgjørelser som det Rådgivende utvalget burde drøfte. IN 89/5 er en noe omarbeidet versjon av dette møtenotatet. Utvalgets anbefalinger er innarbeidet i framstillingen.

Undersøkelsen het fra starten av Fruktbarhetsundersøkelsen 1988 (FU 88). Våren 1988 ble navnet endret til Familie- og yrkesundersøkelsen - kvinner og menn 1988 (F&Y 88). Planene om en ny fruktbarhetsundersøkelse er framstilt i IN 85/3. Undersøkelsen gjentar alle de mest sentrale spørsmålene fra den forrige fruktbarhetsundersøkelsen (FU 77) og inneholder dessuten en forholdsvis detaljert kartlegging av respondentenes utdannings- og yrkeshistorie. Til FU 77 ble det trukket et utvalg på 5 000 kvinner (født 1933-1959). For F&Y 88 består utvalget av 5 000 kvinner (født 1945, 1950, 1955, 1960, 1965 og 1968) og 2 000 menn (født 1945 og 1960).

F&Y 88 skal gi kunnskap om en rekke viktige livsløpsbegivenheter. Undersøkelsens hovedformål er: A) Beskrive fruktbarhets- og samlivsmønstre (særskilt utviklingen de siste 10 år). B) Studere sammenhengen mellom utdanning, yrkesaktivitet, fruktbarhet og samliv. C) Studere sammenhengen mellom holdninger til fruktbarhet og samliv og faktisk atferd. D) Kartlegge alder ved første samleie og prevensjonsbruk for å se hva dette betyr for svangerskapsmønsteret. E) Få mer kunnskap om ufrivillig barnløshet. F) Sammenlikne mønsteret i Norge med mønsteret i andre land.

I notatets første del redegjør vi for gjennomføringen av prøveundersøkelsen. Her presenteres undersøkelsens formål og de enkelte elementer som inngikk i prøven: planleggernes prøveintervjuer, intervjueropplæring, feltarbeid, observasjon av feltarbeidet, intervju med ufrivillig barnløse og ettermøter med intervjuerne.

I notatets annen del presenterer vi de viktigste erfaringene. Vi redegjør for intervjuundersøkelsens utvalg og frafall og foreslår noen tiltak for å redusere frafallet. Deretter gjennomgår vi IO-brev, instruks og kort og de enkelte spørsmål i spørreskjemaet. Endelig drøfter vi erfaringene med bruken av handout (et selvutfyllingsskjema) i kartleggingen av holdninger og lanserer idéen om en tilleggs-enquete for å unngå at spørsmål må strykes.

I del III redegjøres det for to nye innspill som kom etter at prøveundersøkelsen var fullført: forslag om kartlegging av prevensjonshistorier og kunnskapsspørsmål om prevensjon.

Til sist følger en oppsummering av notatet og diverse vedlegg. Frekvensfordelingene fra prøveundersøkelsen er skrevet inn i en av de fire spørreskjemavariantene som ble brukt, gjengitt i vedlegg 6.

Del I: PRØVEUNDERSØKELSEN

(1) FORMÅL

Hovedformålet med en egen prøveundersøkelse var en utprøving av undersøkelsesopplegget. Det var spesielt viktig å få prøvd ut spørsmålsformuleringer, spørsmålsoppsett og design av spørreskjemaet, kontakten med intervjuobjektene (orienteringsbrev, frafall) og intervjueropplæringen (kurs, oppgaver og instruks). Prøveundersøkelsen skulle dessuten gi et bedre grunnlag for å anslå kostnader og tidsbruk i hovedundersøkelsen.

En prøveundersøkelsen ville selvsagt også bidra til nye ideer og en videreutvikling av problemstillingene, men hovedformålet og rammebetingelsene for F&Y 88 var allerede fastlagt på et tidligere stadium i planleggingsprosessen.

(2) OPPLEGG

Til prøveundersøkelsen ble det laget to varianter av spørreskjemaet. De ble utarbeidet for henholdsvis kvinner og menn slik at vi til sammen hadde 4 ulike skjemaer. Den viktigste forskjellen mellom prøveskjemaene bestod i framgangsmåten ved kartleggingen av de historiske dataene om svangerskap, samliv, utdanning og yrke. I den ene varianten ("A-varianten") ble alle disse opplysningene nedtegnet i parallelle kolonner i et felles skjema som gav muligheter i intervjusituasjonen til å sammenlikne kronologien i begivenhetene "på tvers" av temaområdene (se vedlegg 2). I den andre varianten ("B-varianten") ble hvert temaområde kartlagt for seg ved atskilte spørsmåls- og registreringsoppsett som fulgte etter hverandre i spørreskjemaet (vedlegg 4). Vi hadde også et noe ulikt opplegg for en del av holdningsspørsmålene. For halvparten av utvalget ble en del av holdningsspørsmålene tatt ut av det ordinære skjemaet og i stedet lagt inn i en såkalt handout, det vil si et spørreskjema som intervjupersonen ble bedt om å fylle ut på egen hånd mens intervjueren ventet (vedlegg 5). Forsøket med handout ble iverksatt for å undersøke muligheten av å redusere eventuelle intervjuereffekter.

Med unntak av noen av de intervjuene som vi selv gjennomførte, ble kvinner intervjuet av kvinnelige intervjuere og menn av mannlige.

(3) PLANLEGGERNES PRØVEINTERVJUER

Den første utprøvingen av spørreskjemaet på reelle intervjuobjekter (IO) ble utført av planleggerne. Formålet var å etablere egne, selvstendige erfaringer med hvordan spørreskjemaet fungerte i praksis. Vi anså dette som en vesentlig forutsetning både for en tilfredsstillende intervjueropplæring og for å få et selvstendig grunnlag til å vurdere spørreskjemautkastene.

De tre planleggerne foretok i alt 21 intervjuer, fordelt på kommunene Follidal, Lyngdal, Bærum og Oslo. Disse intervjuene er slått sammen med intervjuene foretatt av Byråets regulære intervjuerstab. Planleggerne frafall er også regnet med i det totale frafall.

Gjennom prøveintervjuene fikk vi den første bekreftelsen på at spørreskjemaene lot seg benytte i praksis, samtidig som vi fikk en forestilling om hvilke endringer og forbedringer som burde gjøres. Et av de første umiddelbare inntrykk var at spørreskjemaet og feltinstruksen var for ordrik på en rekke punkter. Vi måtte hoppe over avsnitt og stramme inn på formuleringer for ikke å miste kontakten med IO. IO'ene som lot seg intervjuet, la for dagen en velvillig innstilling og gav ikke uttrykk for at intervjuet var for langt.

(4) INTERVJUEROPPLÆRING

Intervjuerne som skulle ta del i utprøvingen av spørreskjemaet, ble innkalt til et opplæringskurs i Byrået. Deltakelse på kurset ble satt som en forutsetning for å være med på datainnsamlingen. Kurset fant sted i Statistisk sentralbyrå, og 15 intervjuere var til stede.

Sammen med spørreskjema og instruks hadde intervjuerne fått tilsendt en oppgave som de skulle løse før kurset. Oppgaven tok sikte på å øve intervjuerne i registrering av opplysninger om livshistorie.

Kurset ble innledet med en generell orientering i plenum om F&Y 88 og prøveundersøkelsen. For å illustrere formålet med en slik undersøkelse trakk vi også inn enkelte resultater fra Fruktbarhetsundersøkelsen 1977. Deretter ble intervjuerne delt i fire grupper etter hvilken skjemavariant de skulle benytte, og hjemmeoppgaven og spørreskjemaet ble gjennomgått. Intervjuerne fikk så øve seg på bruken av skjemaet ved å intervju gruppelederen. Til slutt ble alle samlet i plenum til en kort oppsummering og spørreunde.

Erfaringen fra kurset bekrefter inntrykket fra 1977 at kurset er en nødvendig forberedelse og motivering av intervjuerne. Undersøkelsens tema og enkelte av spørsmålene er så personlige at intervjuerne trenger grundig kjennskap til undersøkelsens bakgrunn og formål. Kurset er også påkrevd fordi den omfattende livshistoriekartleggingen er vanskelig rent intervjuteknisk. Dersom vi skal være garantert tilstrekkelig datakvalitet og ikke få for store utgifter til oppretting av det innsamlede datamaterialet, må samtlige intervjuere ha fått anledning til å øve seg i bruken av skjemaet og høve til å få oppklart spørsmål.

Oppgaven som intervjuerne skulle løse på forhand, utgjorde en viktig del av forberedelsene. Den var laget med sikte på å øve intervjuerne i å nedtegne opplysninger om svangerskap, samliv, utdanning og yrke.

Til hovedundersøkelsen vil vi holde fast på kravet om at alle intervjuere som skal være med på feltarbeidet, skal ha gjennomgått opplæringskurset. Kurset vil gå over to dager, hvorav den ene dagen avsettes til AKU-opplæring. Nye innslag på kurset vil være en gjennomgang av prinsippene for kartlegging av utdanning, forelesning og gruppearbeid om problemet med nektete og bruk av videofilm for å illustrere korrekt intervjueratferd.

(5) FELTARBEID

Feltperioden var offisielt satt til tidsrommet 18.-23.10.87. De siste intervjuene ble imidlertid foretatt så sent som i desember 1987. Intervjuene fant sted i kommunene Trondheim, Gjøvik, Vestre Toten, Time og Gjesdal. Under feltperioden hadde planleggerne kontakt med intervjuerne både på telefon og ansikt til ansikt. De fleste intervjuerne fikk "feedback" pr. telefon på sine første returnerte spørreskjemaer. Dette lot seg dessverre ikke gjennomføre for alle intervjuerne.

De returnerte spørreskjemaene er siden kodet ferdig, punchet og databearbeidet i Byrået. Foruten dette "regulære" datamaterialet inneholdt skjemaene en rekke andre informasjoner som også er benyttet. Det dreier seg dels om intervjuernes egne kommentarer, refleksjoner og generaliseringer, dels om gjengivelser av IO's kommentarer og reaksjoner og dels om "tegn" eller "spor" av ikke-verbal art som antyder hvordan spørreskjemaet har fungert i praksis (utelatelser, seleksjoner som er oversett, piler i livshistoriekartleggingen osv.).

Intervjuerne ble spesielt oppfordret til å notere iakttakelser og kommentarer i marginen på spørreskjemaet i løpet av intervjuet - en oppfordring intervjuerne etterkom i varierende grad.

(6) OBSERVASJON AV FELTARBEIDET

Innblick i intervjusituasjonen fikk planleggerne også gjennom direkte observasjon av intervjuer. Sju intervjuere stilte beredvillig opp og tok oss med ut i felten. Til sammen observerte vi sju intervjuer og ett frafall i de tre geografiske hovedområdene for undersøkelsen.

Fordelen med slike observasjoner er at de gir bedre forståelse av hva som faktisk foregår i intervjusituasjonen. Bl.a. kan avvik mellom det som leses opp og det som står skrevet i spørreskjemaet, iakttas. Det er også mulig i etterhånd å undersøke samsvaret mellom IOs svar og det som nedtegnes av intervjueren.

Inntrykket fra intervjuene bestyrket i stor grad våre egne intervjuer-erfaringer. På en rekke steder foretok intervjuerne avkortinger av spørsmålstekster og fant sine egne formuleringer der vi hadde gjort spørreskjemaet unødig ordrikt. Selv om forenklinger ofte var nødvendig av hensyn til intervjusituasjonen og kontakten med IO, førte det også i noen grad til at spørsmål ble upresist stilt eller endret karakter. Dette bestyrker vår oppfatning om at spørsmålene bør gjøres knappe og at en til gjengjeld insisterer på at spørsmålsteksten følges nøyaktig.

Vårt inntrykk er for øvrig at intervjuerkvalifikasjonene varierer en del. Et gjennomgående problem er tendensen til å stille spørsmål på en ledende måte. I forbindelse med holdningsspørsmålene er dette spesielt uheldig. Det kan også for noen være problematisk å etablere den riktige balanse mellom nærhet og profesjonell distanse. Det er likevel grunn til å framheve den innsats og grundighet mange av intervjuerne gikk til oppgaven med.

(7) INTERVJUER MED UFRIVILLIG BARNLØSE

Som et ledd i utprøvingen av spørreskjemaene ble det også foretatt en spesialundersøkelse blant ufrivillige barnløse. Intervjuene kom i stand ved hjelp av Regionsykehuset i Trondheim. Hensikten var å studere hvordan de delene av spørreskjemaet som vedrører infertilitet, fungerer i praksis. Denne gruppen er ellers så liten i totalpopulasjonen at en anså det som umulig å få tilstrekkelig erfaring med "infertilitetsdelen" i spørreskjemaet på annen måte. Erfaringene fra disse intervjuene er oppsummert i del II, avsnittet 6 (m) Infertilitet.

(8) ETTERMØTER MED INTERVJUERNE

Mot slutten av feltperioden ble intervjuerne i hvert av de tre utvalgsområdene samlet og innbudt til å drøfte erfaringer fra feltarbeidet. Vi antok at vi kunne få et mer autentisk bilde av deres opplevelser og synspunkter på denne måten enn ved skriftlig innrapportering.

Intervjuerne kom med konstruktiv kritikk og gode ideer til forbedring av spørsmål, synspunkter på hvordan frafallet kunne reduseres og en rekke andre iakttagelser og generaliseringer fra feltarbeidet.

Hovedinntrykket fra ettermøtene var at intervjuerne uttrykte tilfredshet med kvaliteten av spørreskjemaet og instruksene. Framgangsmåten for å oppnå intervju kunne variere fra person til person - noen sverget til førstekontakt ved besøk, andre foretrakk telefon. Flere rapporterte at IO etter intervjuet hadde gitt uttrykk for at spørsmålene hadde vært mindre "nærgående" enn de hadde fryktet. For å få redusert frafallet ble det foreslått å endre undersøkelsens navn og å presisere at en kan delta i undersøkelsen med mulighet til å reservere seg mot enkelte spørsmål. Enkelte intervjuere kunne fortelle at den siste framgangsmåten hadde åpnet stengte dører. Intervjuerne var også opptatt av muligheten for å tilbakeføre informasjon (enten fra FU 77 eller F&Y 88) til respondentene.

Ettermøtene hadde også en viss sosial funksjon idet intervjuere som ellers hadde liten kontakt med hverandre, fikk anledning til å utveksle erfaringer. Flere anså det som positivt at de fikk adgang til å tilbakerapportere ved ansikt-til-ansikt kontakt med planleggere fra Byrået. Vi tror at en mer regelmessig bruk av slike møter ville ha en gunstig innflytelse på intervjuerstabens stabilitet og yrkesidentifikasjon.

Del II: ERFARINGER(1) UTVALGET

I alt ble 266 personer trukket ut til å delta i intervjuundersøkelsen. Disse fordeler seg slik når det gjelder kjønn og fødselskohort:

Tabell 1: Utvalget etter kjønn og fødselskohort. Absolutte tall, prosent i parentes.

	Menn	Kvinner	Totalt
1944	81 (58)	36 (28)	117 (44)
1949		35 (28)	35 (13)
1954		12 (9)	12 (5)
1959	58 (42)	11 (9)	69 (26)
1964		16 (13)	16 (6)
1967		17 (13)	17 (6)
Totalt	<u>139 (100)</u>	<u>127 (100)</u>	<u>266 (100)</u>

Fordelingen mellom kjønnene er noenlunde lik. Den (de) eldste kohorten(è) er overrepresentert for begge kjønns vedkommende.

Tabellen nedenfor viser utvalget etter kjønn og formell sivil status (iflg. IO-liste).

Tabell 2: Utvalget etter kjønn og sivil status. Absolutte tall, prosent i parentes.

	Menn	Kvinner	Totalt
Ugift	36 (26)	46 (36)	82 (31)
Gift	97 (70)	75 (59)	172 (65)
Skilt/separert	6 (4)	6 (5)	12 (5)
Totalt	<u>139 (100)</u>	<u>127 (100)</u>	<u>266 (100)</u>

Oversamlingen av de eldste kohortene fører til at andelen gifte for begge kjønn blir noe for høy (15 prosentpoeng for menn og 10 prosentpoeng for kvinner). Andelen skilte er om lag som i befolkningen.

Vi vil framheve at det her er tale om formell sivil status på et tidspunkt som ligger et par år før intervjuet. Vi kan korrigere for senere endringer i sivil status for den delen av utvalget som har latt seg intervju, men dette er ikke gjort da vi mangler tilsvarende opplysninger om personene i frafallsdelen. Dessuten er det tale om formell sivil status, idet vi ikke har opplysninger om antallet som lever i samliv uten vigsel blant ugifte, skilte og separerte i frafallsdelen.

Tabell 3 viser utvalget fordelt på fødselskohort og sivil status. Det er selvsagt flest gifte blant de eldste kohortene og flest ugifte blant de yngste. De skilte/separerte befinner seg blant de eldste kohortene. Fordelingen innen hver kohort avviker ikke vesentlig fra fordelingen i befolkningen. *)

Tabell 3: Utvalget etter fødselskohort og sivil status. Absolutte tall, prosenter i parentes.

	1944	1949	1954	1959	1964	1967
Ugift	7 (6)	4 (11)	3 (25)	36 (52)	15 (94)	17 (100)
Gift	102 (87)	28 (80)	9 (75)	32 (46)	1 (6)	0 (0)
Skilt/sep.	8 (7)	3 (9)	0 (0)	1 (1)	0 (0)	0 (0)
Totalt	117(100)	35(100)	12(100)	69(100)	16(100)	17 (100)

Utvalget fordelte seg slik på de forskjellige kommunene:

Tabell 4: Utvalget etter kommune. Absolutte tall, prosenter i parentes

Bærum	5 (2)
Oslo	5 (2)
Folldal	14 (5)
Gjøvik	62 (23)
Vestre Toten	15 (6)
Lyngdal	12 (5)
Time	14 (5)
Gjesdal	61 (23)
Trondheim	78 (29)
Totalt	266 (100)

Det er selvsagt ikke tale om representativitet i forbindelse med den geografiske fordeling. Områdene er valgt for å få en dekning av storby, mellomstor by og mindre tettsteder/spredtbygde strøk.

Når det gjaldt fordelingen av IO'er på intervjuerne, varierte dette mellom 12 og 22 med et gjennomsnitt på 15.

Det bør endelig bemerkes at det var hele sju ektepar blant de uttrukne. I to tilfeller nektet begge å la seg intervju, i to tilfeller ble begge ektefeller med, og i de tre gjenværende tilfellene lot én av ektefellene seg intervju. Det forekom også to tilfeller der mor eller far og datter ble trukket ut. I begge disse tilfellene lot begge parter seg intervju. Vi ønsker ikke ektepar og foreldre/barn i utvalget til hovedundersøkelsen.

* Gifte er noe overrepresentert i 44-kohorten og underrepresentert i 64-kohorten.

(2) FRAFALLET

103 av de 266 personene i utvalget lot seg av forskjellige grunner ikke intervjuet. Dette blir en frafallsprosent på 39, en foruroligende høy andel. Nå skal det bemerkes at 9 av de 103 hadde flyttet til ny adresse utenfor intervjuområdet og ble ikke oppsøkt på sitt nye bosted. Hadde de blitt kontaktet og alle gått med på intervju, ville frafallsprosenten blitt 35. Dette er imidlertid fortsatt en uakseptabel høy andel.

Vi skal se litt nærmere på hvordan frafallet fordelte seg etter forskjellige karakteristika, først kjønn.

Tabell 5: Frafall etter kjønn. Prosent.

	Menn	Kvinner
Frafall	39	39
Intervju	61	61
	<u>100</u>	<u>100</u>
(N=)	(139)	(127)

Tabell 5 viser at det er ingen forskjell i frafall mellom menn og kvinner.

Frafallet varierer imidlertid mellom fødselskohortene og er størst for de yngste (tabell 6).

Tabell 6: Frafall etter fødselskohort. Prosent.

	1944/49	1954/59	1964/67
Frafall	38	35	53
Intervju	62	65	47
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
(N=)	(152)	(81)	(33)

Tabell 7 viser frafallet etter sivil status. Her er vår forventning at de gifte har lavest frafall.

Tabell 7: Frafall etter sivil status. Prosent.

	Ugift	Gift	Skilt/sep.
Frafall	54	30	(67)
Intervju	46	70	(33)
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
(N=)	(82)	(172)	(12)

Denne forventningen bekreftes. Forskjellene mellom sivilstatus-gruppene er ganske markerte. Prosenttallet for de skilte må tas med særskilt forbehold da basistallet her er lavt. Det er verd å merke seg at oversamplingen av eldre kohorter og gifte snarere har bidratt til å redusere enn å dra den gjennomsnittlige frafallsprosenten i været.

Det vil være rimelig å anta at frafallet etter sivil status vil variere med fødselskohortet. Tabell 8 bekrefter dette.

Tabell 8: Frafall etter fødselskohort og sivil status. Proseneter.

	1944/49			1954/59			1964/67		
	Ugift	Gift	Sk./sep.	Ugift	Gift	Sk./sep.	Ugift	Gift	Sk./sep.
Frafall	(82)	32	(64)	46	22	*	53	*	*
Intervju	(18)	68	(36)	54	78	*	47	*	*
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>*</u>
(N=)	(11)	(130)	(11)	(39)	(41)	(1)	(32)	(1)	(0)

Vi ser av tabellen at tilbøyeligheten til frafall er særlig stor blant de svært få ugifte i de eldste fødselskohortene. Blant de gifte er frafallet minst i den midterste aldersgruppen.

Dessverre har det ikke vært mulig å beregne frafallet etter paritet med de data vi har fått tilgang til. IO-listene inneholdt ikke komplette opplysninger om den enkeltes familiesituasjon.

Vi har hittil betraktet frafallet i forhold til individbaserte kjennemerker. I tabell 9 ser vi på frafallet etter den kontekstuelle variabelen region.

Tabell 9: Frafall etter region. Proseneter.

	Bærum Oslo	Folldal Gjøvik V.Toten	Lyngdal Time Gjesdal	Trond- heim
Frafall	(50)	35	47	32
Intervju	(50)	65	53	68
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
(N=)	(10)	(91)	(87)	(78)

Vi ser her at frafallet er minst i Trondheim og Folldal/Gjøvik/V.Toten og høyest i Lyngdal/Time/Gjesdal. En mulig hypotese er at den såkalte "motkulturen" på Sør- og Vestlandet kan gjøre dette området særskilt "resistent" mot undersøkelser som kan synes å true "privatlivets fred". Utvalget i Bærum/Oslo er så lite at det er neppe grunn til å feste seg ved prosentfordelingen i dette området. Vanligvis er imidlertid frafallet ved intervjuundersøkelser stort i Oslo-regionen.

Frafallet kan også være påvirket av den enkelte intervjuers innsats. Det viser seg at frafallsprosenten varierer fra 8 til 77 mellom intervjuerne. (Ser vi bort fra disse to ekstremverdiene, ligger frafallet mellom 24 og 57 prosent.)

Her forlater vi frafallsprosenten, og går over til å se på hva intervjuerne oppgir som "grunner" til frafallet? (Intervjuerne skal krysse av for ett av flere faste svaralternativer.) Tabell 10 viser fordelingen av frafallet etter "grunner".

Tabell 10: Frafallsgrunner. Prosent.

IO nekter	68
Andre nekter for IO	2
IO er kortvarig syk	0
IO er langvarig syk	2
Sykdom/dødsfall i IO's familie	0
IO er bortreist, på ferie o.l.	1
IO er borte på arbeid, forretningsreise o.l. ..	3
IO er borte på skole, studieopphold o.l.	1
IO er ikke å treffe	8
IO's bolig/adresse ikke funnet	2
IO flyttet utenfor intervjuområdet	9
Annet	4
Uoppgitt	1
	<u>100</u>
(N=)	(103)

Vi ser at den viktigste grunnen til frafall er at IO nekter å la seg intervju. Nektandelen er vesentlig høyere enn det som vanligvis forekommer ved intervjuundersøkelser. Den nest viktigste grunnen er at IO har flyttet og ikke blitt fulgt opp på ny adresse. I hovedundersøkelsen vil dette ikke forekomme like ofte. Den tredje viktigste grunnen til frafall er at IO ikke er å treffe.

Det bør for øvrig bemerkes at det kan være villedende å snakke om "grunner" i dette tilfellet. Det som er registrert, er måter som frafallet har manifestert seg på. Den enkeltes motivasjon for å nekte, for å være vanskelig å treffe osv. (altså "grunnene" i egentlig fortstand) vet vi fortsatt lite om ut fra disse tallene.

Frafallsskjemaet inneholder også en rubrikk hvor intervjueren skal angi hvem som har gitt opplysningene om frafallsgrunn. Tabell 11 viser fordelingen av disse svarene.

Tabell 11: Kilde til opplysningene om frafallsgrunn. Prosent.

IO selv	70
IO's ektefelle/samboer ...	6
IO's sønn/datter	2
IO's far/mor	10
Andre	5
Ingen	6
Uoppgitt*	2
	<u>100</u>
(N=)	(103)

* Med "uoppgitt" menes at intervjueren ikke har besvart spørsmålet.

Den klart viktigste kilden til opplysningene om frafallsgrunn er IO selv. Dernext kommer IO's far og mor (rimeligvis mest aktuelt for de helt unge) eller ektefelle/samboer.

Det kan være fristende (og kanskje fruktbart) å forsøke å danne seg noen oppfatninger om de "egentlige" grunnene til frafallet. Spekulasjonene bygger på ustrukturerte tilleggsopplysninger som intervjuerne har notert på frafallsskjemaene, fordelingen av frafallet etter kjennetegn som alder og sivil status og IO-listens (ufullstendige) opplysninger om husholdssammensetningen. Ved hjelp av den "impresjonistiske" metoden å inspisere hvert enkelt frafall i forhold til disse datakildene, synes vi å ane konturene av tre forskjellige "hovedtyper" av frafall:

(1) Personer som på en eller annen måte atskiller seg fra "hovedstrømmen" i samfunnet når det gjelder familiedannelse og fruktbarhet. Det vil dreie seg om ugifte 30-40-åringer, gifte barnløse og skilte. Mange av disse vil oppleve at undersøkelsen berører et av deres "såre punkt" og vil derfor vegre seg mot å delta.

(2) Gifte personer, ofte med flere barn, som har fullt opp av gjøremål i forhold til arbeid, familie og foreningsliv, og som ikke vil la seg bry med et intervju. Dette kan enten være ganske pragmatisk motivert, det blir rett og slett ikke tid til det midt oppe i alt det andre de skal gjøre, eller mer ideologisk motivert, de kan ikke skjønne vitsen og den praktiske nytten av slike undersøkelser. Eventuelle tilleggs momenter kan være skepsis til datasikkerhet osv.

(3) Unge, ugifte personer som bor hjemme hos foreldrene og som er opptatt av helt andre sider ved livet enn familiedannelse og barn. De er ennå selv så mye barn at undersøkelsens tema virker irrelevant for dem. Noen er bortreiste og må oppsøkes på en annen adresse.

Vi vil tro at forsøket på å redusere frafallet i hovedundersøkelsen (i det minste) bør forholde seg til disse tre "fracfallstypene". Å overvinne motstanden i de to siste tilfellene kan antakelig betraktes som et spørsmål om motivering, i det første tilfellet om å finne en form for "indirekte tilnærming".

(3) HVORDAN REDUSERE FRAFALLET?

FU 1977 hadde et frafall på 18 prosent. 57 prosent av dette frafallet var nektete, d.v.s. personer som ikke ønsket å la seg intervjuet. De resterende falt bort på grunn av sykdom, flytting o.l. Sammenliknet med Byråets øvrige intervjuundersøkelser på den tiden var frafallet i FU omtrent som i de fleste andre.

Av større intervjuundersøkelser i de senere årene hadde Helseundersøkelsen 1985 et frafall på 21 prosent hvorav nær halvparten skyldtes nekt. Levekårsundersøkelsen 1987 hadde 22 prosent frafall og omtrent like stor nektandel som FU 77 (56 prosent). Resultatene er ikke helt sammenliknbare på grunn av forskjeller i utvalgskriteriene, men det er helt klart at frafallet i vår prøveundersøkelse ligger langt over det vi kan akseptere sett i forhold til det som har vært vanlig i de siste årene. Det er også verdt å merke seg at AIDS-undersøkelsen til Statens Institutt for Folkehelse som ble sendt ut som en postundersøkelse rett etter F&Ys prøve, fikk omtrent samme frafall som vår prøve.

Etter en del ekstern og intern rådslaging har vi satt opp en liste over hva som kan gjøres for å redusere frafallet. Rekkefølgen av forslagene indikerer ingen prioritering, men sammenlikningene vi har gjort, viser at vi først og fremst bør legge vekt på forklaringer og tiltak som er rettet spesifikt mot denne undersøkelsen (F&Y 88) framfor forklaringer og tiltak som kunne brukes overfor en hvilken som helst intervjuundersøkelse. Et viktig utgangspunkt er at frafallet erfaringsmessig kommer på basis av de innledende kontaktene og ikke etter at intervjuet er påbegynt.

Mulige tiltak for å redusere frafallet:

1) Endre navn på undersøkelsen. Dette ble vurdert allerede i 1977, men kommer nok enda sterkere fram nå ikke minst som et ønske fra intervjuerne. Vi foreslo rett etter prøveundersøkelsen at undersøkelsen skulle bli kalt "FAMILIE, YRKE OG UTDANNING - norske kvinner og menn 1988". Navnet er nå som nevnt innledningsvis og som gjennomført i denne rapporten, fastlagt til "FAMILIE- OG YRKESUNDERSØKELSEN - kvinner og menn 1988".

2) Endre IO-brevet. Det vil være aktuelt å a) Nedtone spørsmålene om seksuell aktivitet o.l. Både intervjuere og IO'er tok opp at de hadde regnet med flere slike spørsmål, og b) Gi informasjon om det vi gjorde i 1977. Mange IO etterlyste resultater. Det kan vi selvsagt love dem, men det blir i så fall ganske lenge etter intervjuet. I stedet kan vi prøve å skjerpe interessen ved å gi en form for informasjon allerede nå. Konkret kan dette gjøres ved å bruke baksiden av IO-brevet til presseklipp og noen figurer fra 1977-resultatene. Det ble arbeidet videre med dette forslaget (b), men i siste instans valgte vi av ulike grunner bare å sende ut et IO-brev.

3) Informere i media. Dette gjøres ikke ved en generell pressemelding, men ved at vi selv tar kontakt med noen sentrale personer som vi regner med vil være positive. Tidspunktet må være rett før intervjuperioden. Forslaget er stikk i strid med vår tidligere praksis hvor vi la an på å ligge så lavt i terrenget som mulig. Imidlertid så ikke informasjon ut til å skade andre undersøkelser, jfr. f.eks. AIDS-undersøkelsen. En del vil trolig finne det spennende at de er trukket ut til en undersøkelse som fokuseres i massemediene.

4) Ta opp frafallsproblemet i intervjueroplæringen. Dette kan gjøres ved hjelp av en spesialforelesning som ikke skal inneholde mange rasjonelle begrunnelser for hvorfor folk bør stille opp akkurat til F&Y 88, men være mer generelt orientert mot hvordan en forholder seg til personer som ikke ønsker å la seg intervju. Vi mener at særlig psykologisk ekspertise kan være til hjelp her, men forutsetter da at eventuelle psykologer også må ha erfaring med større intervjuundersøkelser. Foreløpig har F&Ys eksterne rådgiver dosent Lars Bergman, Stockholms universitet, sagt seg villig til å lære opp planleggerne til å gi en slik spesialforelesning, men han har dessverre ikke selv anledning til å forelese direkte for intervjuerne på de 14 kursdagene vi planlegger. Vi vil i stedet få hjelp fra Forskningscenter for arbeidsmiljø, helse og sikkerhet ved Universitetet i Bergen. Vi tror alvorlig i problemet vil komme tydeligst fram om Byrået bruker eksterne forelesere om frafall.

5) Sette en målsetting for frafallet. Vi vil foreslå at vi setter oss som mål å få maksimalt 20 prosent frafall. I den svenske fruktbarhetsundersøkelsen gjorde de dette og fulgte dessuten opp med flere brev til intervjuerne hvor deres foreløpige innsats ble holdt opp mot frafallsprosentene til andre intervjuere i samme område. Vi tror ideen har mye for seg, men med den korte datainnsamlingsperioden vi operer med, er det tvilsomt om noe tilsvarende lar seg gjennomføre for oss. Dersom vi skulle prøve en slik løpende tilbakerapportering og evaluering, måtte vi lage et eget rapporteringsskjema med svarkonvolutt og gi beskjed om at intervjuerne skulle returnere det f.eks. tredje dagen i feltperioden uansett hvor mange intervjuer de hadde gjennomført til da. Mange intervjuere ringer opp de fleste av IO'ene i starten av perioden for å ha flest mulig avtaler klare i god tid.

I 1977 ga vi intervjuerne beskjed om at de ikke skulle ringe på forhånd, men møte fram direkte hos IO. Intervjukontoret opplyser at de nå har god erfaring med at intervjuerne ringer på forhånd, uten at de kan kvantifisere hvordan dette kan tenkes å slå ut på frafallsprosentene. Vi er usikre på hva som er best, og tror kanskje det kan være noe å hente ved å gå direkte som i 1977, eller i det minste understreke at intervjuerne bør innlede med en personlig kontakt så langt det er praktisk mulig. Samtaler med de intervjuerne som var med i prøven, lærte oss at det benyttes noe ulik praksis. Det var dem som konsekvent gikk direkte, selv om muligheten for å ringe på forhånd var til stede.

(4) IO-BREVET

"IO-brevet" er en orientering til IO om at han/hun er trukket ut til å delta i en intervjuundersøkelse og vil bli oppsøkt av en intervjuer fra Byrået. Det sendes til alle som har kommet med i utvalget. Brevet følger visse faste retningslinjer og skal bl.a. informere om undersøkelsens formål, retten til å nekte å delta, behandlingen av dataene og de ansattes taushetsplikt.

IO-brevet representerer Byråets innledende kontakt med IO. Antakelig har utformingen av brevet en del å si for hvorvidt IO vil gå med på å la seg intervju.

IO-brevet for prøven er gjengitt som vedlegg 1. "Fruktbarhet" og "samliv og barn" er nøkkeltermer som benyttes. Som enkelte intervjuere har vært inne på, kan signaleffekten av slike begreper virke ekskluderende på noen IO og bidra til frafallet. At undersøkelsen også dreier seg om arbeids- og utdanningsforhold, bør komme tydeligere fram.

Vi har også drøftet brevets "lay-out". Slik den er nå, kan brevet virke tungt å lese. I en tid hvor postkassene fylles av direktereklame, venner trolig mange seg til å "skumlese" slike henvendelser. Et brev med for mye tekst fra en avsender som IO ikke har noe forhold til, blir lett lagt til side ulest. Vi vil derfor vurdere å benytte stikkord i marginen eller mellom-overskrifter for at "hovedbudskapet" skal komme bedre fram.

Det bør også vurderes om ikke brevet allerede i første setning bør meddele at IO er trukket ut til å delta i undersøkelsen. Slik det er nå, kommer dette først etter tre setninger om Byrået og F&Y. Likeledes kan det være aktuelt å skyve avsnittene om datasikkerhet og taushetsplikt lenger fram.

Videre ønsker vi at IO's navn skal maskinskrives øverst på brevarket. Vi tror at dette vil gjøre henvendelsen mer personlig og forpliktende. I prøven ble konvoluttene utstyrt med gummierte navn/adresselapper, mens selve brevarket var uten adressatens navn.

Vi viser ellers til forslaget om å legge ved IO-brevet en kort omtale av noen av resultatene fra FU 77.

(5) INSTRUKS OG KORT

Til prøveundersøkelsen forelå det en hovedinstruks til intervjuerne, en såkalt "feltinstruks" på stive A-4 ark og en bunke kort i A-5 format. Både hovedinstruks og kort var utarbeidet i fire forskjellige versjoner som passet til de forskjellige variantene av spørreskjemaet. Feltinstruksen for kvinner er gjengitt i vedlegg 3.

Feltinstruksen forelå i to versjoner (en for hvert kjønn) til bruk i forbindelse med A-varianten av skjemaet, dvs. for skjemaene der kartleggingen av IO's livshistorie skjer ved hjelp av et "samlet opplegg". De eksakte spørsmålsformuleringene for livshistorien forekom ikke i A-variant-skjemaene, men var i stedet ført opp i feltinstruksen. Feltinstruksen inneholdt også definisjoner av sentrale begreper og oppfordringer om konsistenskontroll av opplysninger. Meningen var at intervjueren skulle ha feltinstruksen for hånden og benytte den under intervjuet.

Vår erfaring er at den ikke alltid ble brukt slik i praksis. Mange intervjuere lærte seg å gjennomføre intervjuet uten bruke feltinstruksen. Hovedgrunnen til dette er sannsynligvis at den ble for ordrik og omstendelig og dermed for tungvint å bruke. Vi erfarte dette selv da vi prøveintervjuet. Intervjuerne var likevel ikke negative til feltinstruksen.

Til hovedundersøkelsen vil vi lage en forkortet og revidert versjon av feltinstruksen og tilpasse den til det nye opplegget for kartlegging av livshistorier (se avsnittet om spørreskjemaet).

Den egentlige instruksen (hovedinstruksen) ble godt mottatt av intervjuerne. Enkelte små detaljer vil bli rettet opp. Det er ellers ikke noe vesentlig å bemerke til hovedinstruksen.

Det samme gjelder kortene. Våre kort fulgte Byråets standard som intervjuerne er vant til å benytte. Noen få kort viste seg å være overflødige. Nye kortsett vil bli utarbeidet til hovedundersøkelsen.

(6) SPØRRESKJEMAET

(a) GENERELT

De fire variantene av spørreskjemaet ble fordelt mellom intervjuerne slik at det ble fire intervjuere på hver (én av variantene hadde bare tre intervjuere). Intervjuerne skulle bare intervjuer sitt eget kjønn. Bare planleggerne gjorde unntak fra dette. Den enkelte intervjuer fikk tildelt bare én skjemavariant.

Kvinnene hadde lenger intervjutid enn menn. Den gjennomsnittlig intervjutid for kvinner var 89 minutter (for A-varianten 85 og for B-varianten 92 minutter). Mennene hadde en intervjutid på 67 minutter (både for A- og B-varianten). Dersom en regner at ca. 10 minutter av intervjutiden for kvinner og ca. 2 minutter av intervjutiden for menn gikk med til utvidelsene, står en igjen med en kjernedel for kvinner på ca. 79 minutter og en kjernedel for menn på ca. 65 minutter. I hovedundersøkelsen vil 5/7 av utvalget bestå av kvinner og 2/7 av menn. Med samme intervjutider som i prøven, vil vi da - uten endringer i spørreskjemaet - få en samlet gjennomsnittlig intervjutid for kjernedelen for begge kjønn under ett på 75 minutter. (Kjernedelen er den del av spørsmålene som Byrådet selv står for finansieringen av.)

Etter planen skal gjennomsnittlig intervjutid for kjernedelen for menn og kvinner til sammen ikke overstige 45 minutter. Dette betyr at det må foretas reduksjoner i kjernedelen som tilsvarer ca. 25 minutters intervjutid. Vi har da tatt hensyn til at de eldste har mer tidkrevende livshistorier enn de yngre og at det er relativt færre i de eldste kohortene i hovedundersøkelsen sammenliknet med i prøven.

Spørreskjemaets kjernedel må altså kortes radikalt ned. Vi har lenger ute i dette notatet en rekke konkrete strykningsforslag. Av hensyn til F&Ys hovedmålsetning synes det ikke riktig å foreta nedkortinger i livshistorie-kartleggingen.

I det følgende skal vi avsnitt for avsnitt gå gjennom spørreskjemaet og redegjøre for våre anbefalinger og forslag. Inndelingen følger overskriftene i det som i prøven ble kalt AK-varianten. Vi har konsentrert oss om de viktigste sidene ved spørreskjemaet og utelatt mange detaljer.

(b) HUSHOLDNING OG FLYTTING

- Husholdningsspørsmålet (spm. 1/AK) er i sin nåværende form for tungt og omstendelig. Vi gjør det enklere ved kort og godt å be om en oversikt over personene som tilhører husholdningen, deres kjønn, fødselsår og evt. slektskap med IO. Selve definisjonen av husholdning tas inn i instruksen.

- Spørsmålene om oppvekststrøk (spm. 2,3/AK) ønskes beholdt.

- Ordlyden av spørsmålet om flytting fra oppveksthjemmet (spm. 4/AK) endres noe slik at den egner seg bedre for det store flertall av IO som har flyttet hjemmefra. I instruksen tas det inn en definisjon (fra den svenske fruktbarhetsundersøkelsen) av hva det vil si å ha flyttet hjemmefra "for godt".

- Spørsmålet om viktigste årsak til flytting hjemmefra (spm. 5/AK) bør vurderes strøket. Dersom det beholdes, bør svaralternativene inn i selve spørsmålsteksten.

(c) LIVSLØPSHISTORIE

Et av de helt sentrale spørsmålene i prøveundersøkelsen var hvordan IO's livshistorie m.h.t. fødsler, samliv, utdanning og yrkesaktivitet best lar seg kartlegge. Det forelå to forskjellige framgangsmåter tilrettelagt i hver sin skjemavariant. I variant A skulle livshistorien nedtegnes i et felles skjemaoppsett på utbrettbare A3-ark der de forskjellige begivenheter, tema for tema, føres inn i parallelle kolonner langs en vertikal tidsakse (nedfotografert i vedlegg 2). Spørsmålene til hvert emneområde var ikke skrevet inn i skjemaet, men forelå på en separat "feltinstruks" (vedlegg 3). Ideen bak denne "samlede kartlegging" var at den ville gjøre det visuelt lettere for IO og intervjuer å relatere de forskjellige begivenheter til hverandre og slik henlegge noe av konsistenskontrollen til feltarbeidet. I variant B skulle livshistorien nedtegnes, også her tema for tema, i flere atskilte oppsett i skjemaet (vedlegg 4). Selve spørsmålsformuleringene står her skrevet inn i skjemaet på vanlig måte.

- Prøven viste at temaene fødsler, aborter, dødfødsler og samliv best lar seg kartlegge ved hjelp av et opplegg som i B-varianten. Dette er i noen grad sensitive temaer, hvilket tilsier høy grad av presisjon i spørsmålsformuleringen. Her har B-varianten sin sterke side. I den endelige versjonen av spørreskjemaet for kvinner vil framgangsmåten fra FU 77 bli benyttet. Her kartlegges fødsler, aborter og dødfødsler sammen i en "svangerskapsoversikt".

Vi erfarte at det er lettere å "glømme"/underslå viktig informasjon fra svangerskaps- og samlivsområdet når A-varianten benyttes. Som nevnt tidligere, lar ofte intervjuerne være å ta i bruk feltinstruksen til A-varianten. I stedet skaper de spørsmålene selv i dialog med IO. Det er da vanskeligere for intervjueren å stille "upassende" spørsmål om tidligere samliv og barn med andre. Annerledes er det dersom det tydelig framgår at det er spørreskjemaet som dikterer intervjueren til å stille disse spørsmålene. Da kan intervjueren "beskytte" seg bak de standardiserte formuleringene og etter behov signalisere personlig distanse til dem.

- Når det gjelder kartlegging av utdannings- og yrkeshistorie, synes det å være fordelaktig å benytte et felles skjemaoppsett. Slik utdannings- og yrkeshistoriene fletter seg i hverandre, er det lettere å oppdage inkonsistenser (feilaktige overlappinger eller udekkede perioder) på denne måten. Vi ønsker derfor å benytte A-variantens opplegg i kartleggingen av disse kjennmerkene. Parallelle perioder av utdannings- og yrkesaktivitet skal som tidligere kunne registreres. Ettersom fødsler kan utgjøre viktige "knagger" for å huske begivenheter i livshistorien (særlig for kvinner), overføres opplysningene om fødsler fra et spørsmål lenger foran i intervjukskjemaet til en kolonne lengst til venstre i skjemaet for kartlegging av utdannings- og yrkeshistorie (- skjemaet kalles heretter for "aktivitetsskjemaet"). Dette gjøres både for kvinner og menn. Informasjonen i denne kolonnen er bare ment som en støtte for intervjuer og IO under utfyllingen av aktivitetsskjemaet og skal ikke dataregistreres.

- En annen viktig endring gjelder kjennemerket "hovedaktivitet", som av praktiske grunner bare ble kartlagt i A-varianten. Det hadde den dobbelte oppgaven å tjene som et "hjelpfelt" for kartleggingen av utdanning og yrkesaktivitet og dessuten gi beskjed om øvrige aktiviteter IO hadde vært beskjeftiget med. Slik det ble definert, skulle det avgrense perioder i IO's liv etter "den aktivitet som tok mest tid". Det innebar at hovedaktiviteten i en bestemt periode godt kunne bli betegnet som "hjemmearbeid" selv om IO også hadde yrkesaktivitet (over 10 t. pr. uke) i denne perioden, såfremt "hjemmearbeidet" måtte anses å være den aktivitet "som tok mest tid". Det ble eksplisitt sagt i feltinstruksen at "hovedaktivitet" ikke dreier seg om "IO's inntektsgrunnlag eller hva hun/han regnet som det viktigste gjøremålet".

Erfaringene fra prøven viste at dette ble en for abstrakt definisjon. I praksis ble det som oftest IO's subjektive oppfatning av hva som til enhver tid var det viktigste gjøremålet, som ble oppgitt. Det er f.eks. ytterst sjelden at IO oppgir en annen aktivitet som "hovedaktivitet" enn utdanning og yrke dersom IO først rapporterer aktivitet på disse feltene over de minimumsgrensene vi setter. Likeledes virker det kunstig for IO å skulle abstrahere bort de konkrete særkjennene ved utdanninger og jobber og oppgi sammenhengende perioder med utdannings- eller yrkesaktivitet der hvor disse reelt består av atskilte enheter. Linjen som intervjueren har tegnet i hovedaktivitetsfeltet for å markere utstrekningen i tid av den enkelte periode, er nemlig svært ofte brutt opp i kortere avsnitt som tilsvarer den enkelte utdanning og jobb slik disse framgår av feltene som følger etterpå. Det er da like greit å gå direkte løs på å kartlegge dette, uten omveien om "hovedaktivitet".

Konklusjonen blir dermed at kjennemerket "hovedaktivitet" går ut. Vi foreslår at det erstattes av et kjennemerke "andre aktiviteter" som kartlegges etter at utdannings- og yrkeshistorien er nedtegnet og som gir beskjed om hva IO har foretatt seg i perioder hvor hun/han verken er registrert med utdannings- eller yrkesaktivitet. Det avsettes en kolonne for dette til høyre for kolonnene for utdanning og yrke i aktivitetsskjemaet. Som svarkategorier foreslår vi ulønnet hjemmearbeid, permisjon, militær/siviltjeneste, arbeidsledighet og annet (spesifiser). Ved dette opplegget avskjærer vi oss fra å kartlegge "andre aktiviteter" som har løpt parallelt med utdanning og yrkesaktivitet, men erfaringene fra prøven tyder ikke på at dette utgjør noe stort "tap". Det er for øvrig grunn til å anta at vi vil få en underrapportering av perioder hvor IO verken er i utdanning eller jobb, idet andre statuser har lavere sosial prestisje.

- Når det gjelder kartlegging av barn som IO aldri har bodd sammen med eller bare har bodd sammen med i perioder (spm. 6-9/AK), gjelder det å finne en framgangsmåte som best mulig sikrer oss mot under-rapportering. Slik spørsmålene er plassert nå (etter kartleggingen av biologiske barn), kan det være vanskelig for IO å svare bekreftende dersom han/hun ikke har nevnt disse barna allerede i den første oppregningen. Vi kan forsøke å unngå dette ved så tidlig som mulig i intervjuet å signalisere at vi også er interessert i barn som IO ikke har bodd sammen med eller evt. bare har bodd sammen med i perioder.

- Betegnelsen "samliv uten vigsel" foreslås endret til "samboerforhold" idet vi tror det er den siste betegnelsen som nå brukes i dagligtalen og som folk har klare forestillinger om.

- Det gjøres en endring i intervallene for arbeidstid slik at ikke samfunnets nedkorting av normalarbeidsdagen blir registrert som skifte i arbeidstiden for det enkelte IO. Det oppnår vi ved at de to siste intervallene endres til 35-45, 46- timer pr. uke. (Den ukentlige arbeidstid for ordinært dagarbeid ble satt ned til 45 timer i 1958, da våre eldste respondenter fortsatt gikk på folkeskolen.) For øvrig har vi det inntrykk at arbeidstid er et kjennemerke som IO ofte har vanskelig for å huske. Det synes å være slik at IO har en forestilling om en arbeidstid som enten er "vanlig", "lenger enn vanlig" eller "kortere enn vanlig". Forestillingen knytter seg sjeldnere til konkrete timetall.

(d) EKTEFELLE/SAMBOER

Vi foreslår å stryke det åpne spørsmålet om hvilken type skriftlig avtale samboere har inngått (spm. 15/AK). Prøven viste at det var uhyre få av samboerne som i det hele tatt hadde skriftlige avtaler (spm. 14/AK).

Prøven bekreftet ellers vår forhåndsantakelse at data om ektefelle/samboers utdanning (spm. 20,21,22/AK) må anses som relativt usikre. Vi foreslår å nøye oss med spørsmålet om allmennutdanning og stryke de øvrige.

Spørsmålene om hovedaktivitet og yrkesaktivitet beholdes.

(e) PROBLEMER MED TIDLIGERE SVANGERSKAP OG FØDSLER

Ingen av kjennemerkene under dette emneområdet tilhører kjernedelen. Det vises til avsnittene om infertilitet og Anne Grethe Flakstads kjennemerker.

(f) MULIGHET FOR Å FÅ BARN/SEKSUELL AKTIVITET/PREVENSJON

Endringene under dette emneområdet i spørreskjemaet vil bli relativt omfattende. Se avsnittet om infertilitet. Her berøres enkelte andre forhold som ikke er omtalt i nevnte avsnitt:

- Vi foreslår at spørsmålet om samleiehyppighet (spm. 46/AK) strykes. Under arbeidet med analysenotatet har det blitt klart for oss at det ikke foreligger analyseplaner som forutsetter at dette kjennemerket registreres.

- Det forekom få rapporterte tilfeller av kombinert prevensjonsbruk (spm. 47/AK) (under intervjuer kurset presisert som bruk av flere prevensjonsmetoder ved samme samleie). Det vil forenkle både spørsmål og instruks å se bort fra muligheten av kombinasjon, og vi foreslår derfor dette.

- For å korte ned intervjutiden foreslår vi også å stryke spørsmålene om bruk av prevensjon ved siste samleie (spm. 48/AK) og motiver for ikke å bruke prevensjon (spm. 49,50/AK).

(g) HOLDNING TIL BARN

I dette avsnittet foreslår vi en rekke strykinger.

- Hensikten med de åpne spørsmålene om grunner til å få/ikke få (flere) barn (spm. 67,69/AK) var å undersøke om det er kommet til nye dimensjoner under disse områdene siden 1977. Disse spørsmålene skal selvsagt ikke med i hovedundersøkelsen. Når det gjelder grunner til ikke å få (flere) barn, kan prøveundersøkelsen verken for kvinner eller menn påvise andre dimensjoner enn dem som allerede inngår i det lukkede spørsmålet om dette fra 1977 (spm. 70/AK). Når det gjelder grunner til å få (flere) barn, viser prøven to nye dimensjoner for kvinner og én ny dimensjon for menn. For kvinner er det: 1. Barn bidrar til å realisere/styrke familien og ekteskapet. 2. Barn gjør det mulig å realisere kjønns spesifikke egenskaper. For menn er det: Barn er nødvendig for å oppnå full sosial aksept.

- De lukkede spørsmålene om grunner til å få/ikke få (flere) barn (spm. 68,70/AK) mottok mange kritiske kommentarer både fra intervjuer og IO. Andelen ubesvart på de enkelte utsagn er også ganske stor da mange unnlot å prioritere mer enn en del av utsagnene. Dersom vi velger å erstatte dem med andre holdningsspørsmål, vil det kunne være aktuelt å vurdere utsagnene enkeltvis på en fempunkts skala. Dersom denne løsningen velges, kan evt. de nye dimensjonene legges inn. Det kritiske spørsmålet er imidlertid den analytiske verdi av denne type data (sammenlikning med FU 77 blir umulig). Dersom vi utelater spørsmålene, blir vi stående nesten uten motiv-spørsmål. Det kan også synes uheldig. Vår konklusjon blir at vi foretrekker å beholde spm. 68,70/AK uendret.

- Spørsmålet om betydningen av menns uvilje mot å gjøre husarbeid (spm. 71/AK) står sentralt i deler av den offentlige debatt om fruktbarhetsnedgangen. Vi tror det bør beholdes.

- Spørsmålet om ideelt barnetall (spm. 72/AK) er et "klassisk" kjennemerke vi ønsker å beholde.

- Spørsmålene om aldersnormer for første/siste barn (spm. 73,74/AK) foreslås strøket. (Dersom spørsmålene skulle vært beholdt, måtte ordlyden i det første av dem vært endret. Mange IO trodde det gjaldt den minimumsalder en kvinne/mann bør ha nådd før hun/han får barn.)

- Spørsmålet om foreldres forpliktelser overfor barn (spm. 75/AK) viser seg å ha en svært skjev svarfordeling og er av den grunn mindre interessant. Vi foreslår at det strykes.
- Det er mulig å unnvære kjennemerkene fra FU 77 om IO har gjort seg opp en mening om å få flere barn (spm. 77/AK) og antall barn som ville være for få/for mange (spm. 78,79/AK). Vi foreslår at de strykes.
- Kjennemerkene fra FU 77 om IO regner med å få (flere) barn, eventuelt antall og tidspunkt for neste barn (spm. 80,81,82/AK) er mer sentrale og foreslås beholdt. Instruksen må gjøre klart at spørsmålene for gravide dreier seg om eventuelle barn etter det de nå venter.
- Den ganske skjeve svarfordelingen på spørsmålet om opplevelse av press for å få (flere) barn (spm. 83/AK) tyder på at spørsmålet fungerer annerledes enn vi hadde tenkt, og vi foreslår at det utgår.
- Svarfordelingen er også (som ventet) svært skjev på spørsmålet om barn utenfor parforhold (spm. 84/AK). Spørsmålet er imidlertid lite tidkrevende og omfattet med stor interesse fra noen hold. Vi foreslår at det beholdes.
- Spørsmålet om hypotetiske konsekvenser av å få et barn (til) (spm. 85/AK) foreslås strøket. Det er langt og tidkrevende, forutsetter bruk av hele tre kort, og inneholder to seleksjoner. Særlig den siste seleksjonen er det mange intervjuere som har gjort feil i. Det kan også på teoretisk grunnlag reises tvil om det er grunn til å vente konsistente sammenhenger mellom framtidig fruktbarhetsatferd og de påståtte konsekvensene av å få et barn (til) så lenge vi mangler informasjon om IO's preferanser. Det samme fenomen (å måtte skaffe større bolig eller arbeide deltid) kan framstå som barriere alt etter IO's preferanser og øvrige livssituasjon. Vi foreslår å beholde spørsmålet til samboere om giftermålsplaner (F) og flytte det fram til emneområdet ektefelle/samboer.
- Spørsmålet om IO har snakket med sin ektefelle/samboer om å få barn (spm. 86/AK), ønsker vi å la gå ut da det er lett å mistolke det til å gjelde positiv/negativ beslutning om å få barn og ettersom det for øvrig er et noe intetsigende kjennemerke.
- For å få nærmere kjennskap til den individuelle begrunnelse for beslutningen om ikke å få (flere) barn foreslår vi å ta inn spørsmålet fra FU 77 om dette. Spørsmålet stilles til IO som ikke regner med å få (flere) barn. Vi har kommet til at det neppe er rimelig å gjennomføre en større fruktbarhetsundersøkelse uten at dette kjennemerket er med. Allmennheten vil forvente at vi kan uttale oss om dette når dataene skal legges fram. Spørsmålet har følgende ordlyd: "Kan du si noe om hvorfor du ikke regner med å få (flere) barn? Du kan nevne flere grunner." (Liste med 14 svaralternativer, herunder "annet".)
- Vi tror at spørsmålet om enighet/uenighet mellom IO og IO's ektefelle/samboers angående (flere) barn (spm. 87/AK) kan gå ut.

(h) GENERELLE HOLDNINGER OG VERDIER

Også i dette avsnittet foreslår vi mange strykninger.

- Vi foreslår å stryke spørsmålet om religiøse følelser (spm. 88/AK) idet det har kommet kritiske merknader til dette spørsmålet. Spørsmålet om betydningen av Gud (spm. 90/AK) synes å ha fungert tilfredsstillende. En stund ble det vurdert å erstatte det med et spørsmål foreslått av CBGS Fertility Working Group på initiativ av Ron Lesthaeghe om tilslutning til bestemte religiøse dogmer. Spørsmålet ble benyttet i den internasjonale verdiundersøkelsen (i Norge i 1982). Hensikten ville være å muliggjøre komparative studier av sammenhengen mellom fruktbarhet og verdier. Rådgivende utvalg anbefalte imidlertid at spørsmålet om religiøs aktivitet (spm. 89/AK) prioriteres framfor de andre.

- Svarfordelingen viser at spørsmålet om holdning til samliv uten vigsel (spm. 91/AK) differensierer godt mellom respondentene. Ettersom synet på samliv uten vigsel står nokså sentralt i diskusjonen om ekteskapets framtid og antakelig kan benyttes som operasjonalisering av moderne/tradisjonelle familieverdier, foreslår vi at dette kjennemerket beholdes.

- Vi tror det kan være analytisk interesse for å beholde ett av spørsmålene om subjektiv livskvalitet og foreslår da tilfredshet med familielivet (spm. 92/AK). Spørsmålet om tilfredshet med livet (spm. 98/AK) strykes.

- Spørsmålet om holdning til skilsmisse (spm. 93/AK) foreslås strøket. Holdning til samliv uten vigsel kan ventelig tjene som indikator på noe av den samme verdiorienteringen.

- Spørsmålet om oppfatningen av kvinnerollen (spm. 94/AK) fra FU 77 er hyppig kommentert av IO og intervjuere. IO stiller ofte opp tilleggs-premisser for å svare, og det uttrykkes misnøye med at det ikke er flere svarkategorier (mellomkategorier) å velge mellom. Det er særlig utsagn d (men også c) som synes å volde vansker. Svarfordelingen fra prøven antyder at det har foregått en fortsatt dreining i kvinners holdninger bort fra den tradisjonelle kvinnerollen, mens menn henger noe igjen. De ganske klare forskjellene fra 77-undersøkelsen og mellom kjønnene gjør spørsmålet interessant, og vi foreslår at det beholdes.

- Vi foreslår å stryke spørsmålet om høyre/venstreorientering (spm. 95/AK) av hensyn til intervjutiden. I noen grad kan spørsmålet om materialisme/postmaterialisme (se nedenfor) representere en erstatning.

- Det foreligger en oppfordring fra CBGS Fertility Working Group om å inkludere Ingleharts spørsmålsbatteri for materialisme/ post-materialisme* i undersøkelsen. Igjen er det muligheten til å foreta komparative studier av sammenhengen mellom verdier og familieatferd som er ledemotivet. Vi er innstilt på å etterkomme oppfordringen.

* "Det snakkes en hel del om hvilke mål dette landet burde ha for det nærmeste tiår. På dette kortet har vi noen av de mål en del mennesker vil sette høyt. Hvilket bedømmer du som viktigst? Og som nest viktigst? VIS KORT a) Å opprettholde lov og orden i samfunnet. b) Å gi folk mer å si i viktige politiske avgjørelser. c) Å bekjempe de stigende prisene. d) Å beskytte ytringsfriheten."

- Spørsmålet om holdning til framkalt abort (spm. 96/AK) er interessant og bør antakelig beholdes.
- Vi tror vi kan klare oss uten spørsmålet om vurdering av egen økonomi (spm. 97/AK) og foreslår det strøket.

(i) OPPVEKSTFAMILIE

Prøven gav ingen spesielle indikasjoner på at dette avsnittet bør endres. Vi foreslår likevel at spørsmålet om foreldres fødselsår går ut idet den analytiske verdi av dette spørsmålet må antas å være liten.

(j) NÅVÆRENDE INNTEKSGIVENDE ARBEID

I dette avsnittet kan det bli store endringer.

- Vårt primære forslag er at hele avsnittet strykes. Data om nåværende yrkessituasjon kan hentes ut fra siste innførsel i yrkeshistorien. Vi mister informasjon om jobber med et omfang av under 10 timer pr. uke, men dette er likevel neppe av betydning når det gjelder å bestemme IO's sosioøkonomiske status. Personer med en yrkesaktivitet av så lite omfang må likevel forsørges av ektefelle/samboer eller foreldre, og sosioøkonomisk status "lånes" fra disse. I stedet for eksakt arbeidstid i hoved- og bi-yrke benyttes opplysningene om arbeidstid i yrkeshistorien. Her får vi sum arbeidstid i hoved- og bi-yrke angitt innenfor bestemte intervaller.
- Dersom noen av spørsmålene i avsnittet likevel beholdes, bør de flyttes fram og settes umiddelbart etter yrkehistoriekartleggingen. Det foreligger nemlig uttalelser om at det er mindre ønskelig å vende tilbake til dette temaet på slutten av intervjuet etter at yrkeshistorien er kartlagt ganske inngående tidligere i intervjuet.

(k) ANNE GRETHE FLAKSTADS KJENNEMERKER

- Vi foreslår å stryke kjennmerkene barns deltakelse i familieforetak (spm. 10,11/AK), mann pendlet i småbarnsperiode (spm. 23,24/AK) og pendling i område (spm. 25/AK). Grunngivingen er at vi tviler på betydningen av disse kjennmerkene for forståelsen av fruktbarhetsnedgangen i distrikts-Norge. Som beskrivelse av regionale forskjeller i barnefamilienes levekår synes vi heller ikke de er sentrale nok. Avstanden til undersøkelsens hovedtema er for stor.
- Vi tror også at kjennmerket subjektiv opplevelse av fødsel (spm. 26/AK) kan unnværes.

(l) FINN EGIL SKJELDESTADS KJENNEMERKER

Det vises til avsnittet nedenfor om infertilitet.

(m) INFERTILITET

i) Formålet med infertilitetssekvensen i F&Y 88

Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 viste hvor mange kvinner som regnet med at de var fysisk ute av stand til å få barn, og hva de antok var den viktigste årsaken til infertiliteten. Dataene kunne imidlertid ikke brukes til å anslå hvor mange som har slike infertilitetsperioder en eller flere ganger i livet, eller hvor ofte infertilitetsproblemer fører til kontakt med behandlingsapparatet. FU 77 skilte heller ikke mellom infertilitet, frivillig og ufrivillig barnløshet, men ga et visst grunnlag for å anslå fordelingen mellom kategoriene.

Det planlagte samarbeidsprosjektet med Finn Egil Skjeldestad ved Institutt for samfunnsmedisin, Regionsykehuset i Trondheim, har som målsetting å kartlegge omfanget av ufrivillig barnløshet (periodisk og varig), å studere hvem som søker behandling, og å undersøke hva slags behandling de i såfall søker. Vi skal her se litt nærmere på hvor godt de kjennemerkene som ble brukt i prøveundersøkelsen, dekker prosjektets målsetting og foreslå et endelig utvalg av kjennemerker. Selve spørsmålsformuleringene ligger et trinn etter denne prosessen, men noen aktuelle forbedringer/presiseringer er likevel tatt med.

En mindre del av spørsmålssekvensen om infertilitet og ufrivillig barnløshet vil i tråd med tidligere vedtak omfattes av F&Ys kjernedel, men mesteparten forutsetter ekstern finansiering.

ii) Spesialintervjuer for utprøving av spørsmålene om infertilitet og ufrivillig barnløshet

Resultatene fra 1977 gjorde det klart at et prøveutvalg på bare 127 kvinner ville være for lite til en tilstrekkelig test av hele spørsmålssekvensen om infertilitet og ufrivillig barnløshet. Vi fikk derfor i stand en mindre spesialundersøkelse blant kvinner som vi på forhånd visste var ufrivillig barnløse. Det praktiske opplegget ble ordnet i regi av Avdeling for barnløshet, Regionsykehuset i Trondheim. Alle intervjuene er foretatt av Noack. I alt 8 nåværende og tidligere pasienter ble spurt om de kunne tenke seg å delta. Intervjuene fant sted på Institutt for samfunnsmedisin. Alle som ble intervjuet, var tilbudt prøverørsbehandling, men ikke alle var barnløse. Et par stykker hadde først fått infertilitetsproblemer etter det første barnet. Noen var i den innledende fasen av prøverørsbehandlingen, andre hadde gjort ett eller flere forsøk tidligere og to stykker hadde endelig avsluttet behandlingen uten positivt resultat. Alle kvinnene hadde vært igjennom omfattende infertilitetsutredninger og gjennomgått flere typer behandling. Det var altså en velavgrenset diagnostisk gruppe og en gruppe med langvarig behandlingskontakter vi møtte. Gruppen er følgelig heller ikke representativ for alle dem som søker medisinsk hjelp for ufrivillig barnløshet.

Disse intervjuene er hele tiden holdt utenom vår ordinære prøveundersøkelse, og skjemaene er heller ikke maskinelt behandlet. Det ble ikke brukt IO-lister og IO-nummer. Bare intervjupersonenes fødselsår er påført skjemaene. Ikke alle intervjuene er komplette. En del av holdningsspørsmålene ble sløffet dersom intervjuet ellers tok lang tid. Det hendte også at det ble kuttet ned på yrkes- og utdanningssekvensen. Spørsmålene som ble brukt, er stilt ordrett fra skjemaet, men avbrytelser for å kontrollere hvordan IOs svar var å

forstå, for å oppklare misforståelser eller for å be om kommentarer til enkelte spørsmål var hyppige. I to tilfelle var ektemannen til stede under intervjuet, og det var da naturlig at også han ble trukket inn i diskusjonen enkelte steder.

iii) Pasient eller IO?

Intervjusituasjonen var vesentlig forskjellig fra de ordinære intervjuene i prøveundersøkelsen. Alle IO var orientert om at intervjuene ikke inngikk i behandlingssituasjonen, men med sykehuset som formidler av kontakten og som ramme rundt intervjuet framsto intervjuene mer som pasientintervjuer enn ordinære intervjuer i en surveyundersøkelse. Intervjuet foregikk i langt større grad på våre premisser enn når situasjonen er snudd og IO er på hjemmebane og intervjueren er "inntrenger". Selv om disse intervjuene ble totalt forskjellige fra det vi skal arbeide videre med, var de likevel nyttige for utprøvingen av spørsmålene. Det største problemet var nok at vi i første omgang fikk noe mer ufullstendige svar på våre spørsmål enn det vi tror det er grunn til å frykte når de samme spørsmålene brukes i F&Y 88. Samtlige IO regnet tydeligvis med at vi på forhånd hadde detaljerte journalopplysninger om dem, og vi måtte derfor flere ganger presisere at det eneste vi visste på forhånd, var navn og at de hadde eller hadde hatt problemer med å få barn.

iv) Vurdering

Erfaringene fra spesialundersøkelsen såvel som fra den ordinære prøveundersøkelsen, en kritisk gjennomgang av spørsmålene som ble brukt, samt en revurdering av prosjektets målsetting på basis av ressurser og datatilgjengelighet gir følgende konklusjoner:

- Hvor stort analysemateriale kan vi forvente? -

● Antall infertile

Ut fra resultatene fra FU 77 og gitt at vi ikke får et vesentlig høyere frafall, kan vi regne med å få registrert 200-250 kvinner som er infertile på intervjutidspunktet, men langt fra alle disse ønsker seg barn. De som er steriliserte, er holdt utenfor dette anslaget. Av de 200-250 infertile vil vi anslå at omtrent en tredjedel vil være primært infertil, mens de resterende to tredjedelene vil ha ett eller flere barn.

● Tidligere perioder med ufrivillig barnløshet

Her er vi henvist til å basere anslaget utelukkende på prøveundersøkelsen. Av de kvinnene som fikk dette spørsmålet (spm. 60/AK), svarte 12 prosent bekreftende på at de hadde hatt en eller flere perioder av minst ett års varighet hvor de forgjeves forsøkte å bli gravide. Prøveundersøkelsen har en overrepresentasjon av de to eldste kohortene, så prosentandelen er antakelig noe høyere enn det vi kan forvente i hovedundersøkelsen. Det er også verdt å merke seg at alle de som hadde hatt perioder med ufrivillig barnløshet, hadde fått barn etter en stund (spm. 61/AK).

o Kvinner med behandlingserfaring

I prøveundersøkelsen var det totalt 5 kvinner som hadde hatt en eller flere kontakter med det medisinske behandlingsapparatet p.g.a. ufrivillig barnløshet (spm. 64/AK). Ingen av dem som ble intervjuet i prøven, hadde søkt alternative behandlingsformer, men det var eksempler på dette i spesialintervjuene. Vi kan i hovedundersøkelsen kanskje regne med å få registrert rundt 200 kvinner som har en eller flere kontakter med det medisinske behandlingsapparatet.

- Begrepsavklaring -

- Evnen til å bli gravid eller evnen til å fullføre et svangerskap

Slik skjemaet var utformet ble det noen steder spurt om evnen til å få barn (".. fysisk mulig for deg og din mann å få barn ..") (spm. 43/AK) og andre steder om evnen til å bli gravid (".. forsøkt å bli gravid uten at det har lyktes ..") (spm. 51/AK m.fl.). Enkelte IO oppfattet nyanseforskjellen og presiserte sine svar, andre har antakelig svart i tråd med formuleringen i hvert enkelt spørsmål, mens de aller fleste kanskje ikke har oppfattet at vi egentlig spør om forskjellige ting.

Vi vil ikke foreslå at F&Y 88 velger det ene fremfor det andre alternativet, men går inn for at spørsmålsformuleringene legges om slik at det for intervjutidspunktet spørres både om evnen til å bli gravid og evnen til å gjennomføre et svangerskap, men retrospektivt bare kartlegges perioder med ufrivillig barnløshet. (Eksempelvis kan formuleringene for nåtidspunktet da bli : "Tror du det er fysisk mulig for deg å bli gravid nå eller senere? Vi ser da bort fra om du i så fall vil ha evnen til å fullføre et svangerskap eller ikke". Og dersom de svarer bekreftende på dette spørsmålet, et nytt spørsmål om de fysisk vil være i stand til å fullføre et svangerskap.) Retrospektive studier av infertilitetsperioder uten at det er koplet sammen med forsøk på å bli gravid er lite aktuelt både for kjernedelens og spesialundersøkelsens formål. Når det gjelder de som har hatt problemer med å gjennomføre et svangerskap, tror vi dette kan gjøres langt bedre med pasientmateriale enn med F&Ys utvalg og datainnsamlingsmetode.

Om dette forslaget følges, vil F&Y 88 gi oss mulighet for å anslå separate prevalens-tall for evnen til å oppnå graviditet og evnen til å fullføre et svangerskap, mens FU 77 her opererer med et samlet anslag. Vi tror dette kan være nyttig fordi erfaringene fra 1977 viste at det ikke alltid var klart om IO i sitt svar tenkte på sin reelle fysiske evne til å få barn eller svarte ut fra en vurdering av sin totale situasjon (f.eks. regnet det som helt umulig tatt i betraktning av at hun alt var i 40-årene). Vi må da også legge inn to separate spørsmål om hvorfor de tror de ikke kan bli gravide eller fullføre et svangerskap. Dette vil i så fall erstatte det ene som ble brukt nå (spm. 44/AK) og i 1977. Den foreslåtte oppsplittingen vil utvilsomt styrke validiteten og forhindre åpenbare mistolkninger. Spørsmålene om mulighet for å få barn dersom de skulle ønske det, og om eventuelle grunner dersom de svarer benektende, er vedtatt som en del av kjernedelen. Vi vil foreslå at det nye alternativet også regnes som en del av denne. Kjennemerkene hjelper oss til å definere hvilke grupper som har en reell risiko for graviditet.

For Skjeldestads prosjekt er det ikke evnen til å bli gravid/fullføre et svangerskap som er det avgjørende, men om kvinnene er ufrivillig barnløse eller ikke (det vil si også forsøker å få barn). Vi foreslår her brukt kjennemerket "forsøkt å bli gravid i minst ett år uten å lykkes", og at dette brukes både for nåtid og tidligere perioder. Dette gir ingen endringer i de eksisterende spørsmålene (spm. 51/AK og utover.) Dersom vi også her skulle skille mellom evnen til å bli gravid og evnen til å fullføre et svangerskap (gitt at en også aktivt ønsker seg barn), blir spørsmålsutformingen svært komplisert og tidkrevende. Som påpekt tidligere vil pasientmateriale dekke de aller fleste som er i denne situasjonen, og F&Y for øvrig vil supplere med aborthistorier.

- Mulighet for graviditet/barn forutsatt medisinsk behandling -

Enkelte IO var i tvil om de skulle svare ja eller nei på muligheten for å bli gravid fordi de bare ville oppnå graviditet dersom de fikk en eller annen medisinsk behandling. Ofte anså de utsiktene som ganske gode enten fordi de allerede hadde fått barn takket være en eller annen behandling, eller fordi de var forespeilet at behandlingsmulighetene var rimelig gode. Forutsetningen om behandling eller ikke kom opp både på spørsmål om å få barn, oppnå graviditet og i forbindelse med om de hadde eller ikke hadde menstruasjon. Instruks og intervjueropplæring må få bedre fram at det er tilstanden uten medisinsk behandling vi er interessert i.

- Kjennemerker som kan utgå -

● Menarkealder

De eldste kvinnene virket ganske usikre i sine opplysninger om når de fikk menstruasjon for første gang (spm. 31/AK). Vi tror at de lett har husket feil i det minste med ett år. For de aller yngste kvinnene er menarkealderen antagelig langt mer korrekt. Kjennemerket tilhører kjernedelen. Begrunnelsene for å ta det med har vært flere. Såvel hypoteser om sammenhengen med alder ved første samleie, barnetall og infertilitet har vært trukket fram. Vi regner likevel dette til de mer perifere analyseområder for F&Y 88 og foreslår derfor at kjennemerket utgår fra kjernedelen. (Spørsmålet kom likevel med i hovedundersøkelsen etter at det ble etterspurt og finansiert av Lars Walløe ved Fysiologisk institutt, Universitetet i Oslo.)

● Regelmessig menstruasjon og perioder med menstruasjonsstopp

I prøveundersøkelsen svarte 3 prosent at de hadde uregelmessig menstruasjon og 6 prosent at de hadde opplevd perioder med menstruasjonsstopp. Uregelmessig menstruasjon og menstruasjonsstopp vil bare være en aktuell forklaringsvariabel for en liten andel av de ufrivillig barnløse. Vi foreslår at begge kjennemerkene utgår (spm. 32,33,34/AK).

● Medisinsk behandling for å kunne gjennomføre svangerskap

Både spørsmål om slik hjelp er mottatt (spm. 29/AK) og hva slags hjelp det eventuelt dreide seg om (spm. 30/AK), sløyfes. Dette gjør også filterspørsmålet om to eller flere spontanaborter (spm. 28/AK) unødvendig.

- Nye kjennemerker som er nødvendig for en adekvat dekning av prosjektets målsetting -

● Tidfesting av perioder med ufrivillig barnløshet

Slik det nå står, får vi informasjon om tidligere perioder med ufrivillig barnløshet (spm. 60/AK), men ikke om hvor lenge disse periodene har vart. Det vil være behov for en type varighetsmål blant annet fordi dette indikerer mye om et eventuelt behandlingsbehov. Kartlegging av varighet av perioder med ufrivillig barnløshet er problematisk fordi infertilitet kan ha vært stabil over en lang periode, men selvsagt ikke trenger å være identisk med den tiden de aktivt har forsøkt å få barn og således er potensielle pasienter (eks. kvinne med to samlivsperioder som aktivt forsøker å få barn både med første og andre mann, men ikke i de årene hun ikke lever i samliv). Vi har likevel kommet til at en bør forsøke å tidfeste perioder med ufrivillig barnløshet til månedsnivå (erstatte spm. 61,62,63/AK). Spørsmålet finansieres av Skjeldestad.

● Behandling og hyppighet av underlivsbetennelser

I prøven ble det bare stilt ett enkelt spørsmål om de hadde/ikke hadde hatt underlivsbetennelser (spm. 35/AK). 14 prosent svarte bekreftende. Det ble ikke forsøkt å kvantifisere eller tidfeste hendelsene. Det er vanskelig å se hvordan dette enkle spørsmålet kan utnyttes i analyser. Skjeldestad har foreslått at spørsmålet suppleres med et spørsmål om antall ganger de har vært behandlet for underlivsbetennelser, og et spørsmål om behandlingen i så fall skjedde i eller utenfor sykehus. Han har ikke foreslått noen tidfesting av episodene. De nye spørsmålene må finansieres av Skjeldestad.

v) Oppsummering

- 1) Spørsmålet om fysisk mulighet for å få barn (spm. 43/AK) deles i to atskilte spørsmål (mulighet for å bli gravid/fullføre et svangerskap). Begge spørsmål inngår i kjernedelen.
- 2) Spørsmålet om årsak til ikke å kunne få barn (spm. 44/AK) deles også i to spørsmål i tråd med endringene under pkt. 1. Begge spørsmål inngår i kjernedelen.
- 3) Kjennemerkene regelmessig menstruasjon (spm. 32/AK), menstruasjonsstopp (spm. 33,34/AK), to eller flere spontanaborter (spm.28/AK), medisinsk hjelp for å fullføre svangerskap (spm. 29/AK) og hva slags hjelp dette i tilfelle var (spm. 30/AK), sløyfes.
- 4) For perioder med ufrivillig barnløshet (spm. 51,60/AK) tidfestes periodene til måned/år. Inngår i Skjeldestads utvidelse.
- 5) Det legges til to nye spørsmål om underlivsbetennelser. Begge inngår i Skjeldestads utvidelse.

De øvrige punktene som er nevnt, er bare forslag til presiseringer/forbedringer av spørsmålstekstene.

(7) HANDOUT

Sammen med B-varianten av spørreskjemaet ble det også utprøvet en såkalt "handout", dvs. et mini-spørreskjema på to sider som IO skulle fylle ut selv under intervjuet (vedlegg 5). Den skulle deretter legges i en konvolutt som skulle klebes igjen slik at intervjueren verken under utfyllingen eller senere kunne gjøre seg kjent med innholdet.

Intervjuerne ble bedt om å notere tiden som gikk med til handout. I gjennomsnitt lå den på 5 1/2 minutt (8,4 minutter for kvinnene og 3,6 minutter for mennene).

I handout'en inngikk fem spørsmål fra A-variantens spørreskjema, alle holdningsspørsmål hentet fra avsnittet "Generelle holdninger og verdier". Disse spørsmålene var således ikke med blant de regulære spørsmålene som ble stilt muntlig i intervjuer foretatt med B-variant-skjemaer. Siktemålet med en handout var å redusere eller eliminere påvirkningen fra intervjuer til intervjuobjekt, den såkalte "intervjuereffekt".

Vi antok at det var holdningsspørsmålene som var mest sensitive for intervjuereffekt. For å unngå seleksjoner i handout'en (som ville komplisere utfyllingen) holdt vi oss til holdningsspørsmål beregnet på alle IO.

Eventuelle indisier på intervjuereffekt ville måtte vise seg ved at andelen mindre sosialt akseptable svar ble større i handout (B-variant) enn i det åpne intervjuet (A-variant). Nå er det for flere av spørsmålene som ble brukt i handout'en (religiøsitet, holdning til skilsmisse, politisk holdning) ikke så lett å si hva som representerer det sosialt akseptable svar. Dette vil i stor grad være betinget av hvilken subkulturell gruppe en tilhører. Å trekke subkulturell forankring inn som en kontrollvariabel i vår analyse er ikke mulig med det begrensede datamaterialet vi har til rådighet. Det eneste spørsmålet hvor det må sies å være ganske entydig hva som er det sosialt akseptable svar, gjelder tilfredshet med familielivet. Her er det nok ganske sterke føringer på at folk skal si de trives og har det bra. Å innrømme vantrivsel og ulykkelighet er sosialt belastende. På dette spørsmålet er det imidlertid ingen forskjell på svarene i A-varianten og i handout (målt ved gjennomsnitt på skalaen). Heller ikke for de andre spørsmålene er det statistisk signifikante forskjeller (på .05 nivå) mellom svarfordelingene (kji-kvadrat-test). Det kan således vanskelig belegges empirisk i vår prøveundersøkelse at bruk av handout har bidratt til å redusere/eliminere intervjuereffekten.

Vi kan imidlertid se at tilbøyeligheten til å benytte vet ikke/vil ikke svare-alternativene er noe høyere ved handout enn ved intervju. Dette henger utvilsomt sammen med at vi i handout'en hadde egne svaralternativer for dette (som IO dermed fikk se). Disse svaralternativene foreligger i A-varianten, men IO blir her ikke gjort oppmerksom på dem. Det ville antakelig vært riktigere å la være å presentere dem i handout'en også. (I våre beregninger av gjennomsnitt og kji-kvadrater har vi sett bort fra svar i disse kategorier.)

Vi bør videre regne med at sannsynligheten for bortfall av data øker ved bruk av handout. Det forekom tilfeller der intervjueren glemte å fylle ut ruten med identifikasjonsopplysninger på handout slik at det ble umulig å kople dataene i handout til det enkelte IO. I ett tilfelle ble også en handout "borte" i returnerings- eller innsjekkingsfasen.

Det kan også nevnes at enkelte IO, iflg. intervjuerne, undret seg over det nokså trivielle innhold i handout-spørsmålene sett på bakgrunn av budskapet om hemmelighet og diskresjon i selve framgangsmåten med handout. Her var det to forhold som ikke syntes å harmonere. Intervjuet hadde inneholdt spørsmål som mange oppfattet som mer private eller intime enn spørsmålene i handout.

Den samlede konklusjonen på dette er at erfaringene fra prøven ikke synes å støtte bruk av handout i hovedundersøkelsen såframt formålet er å øke validiteten av data.

(8) TILLEGGS-ENQUETE

I avsnittet foran om spørreskjemaet (6) har vi foretatt en ganske hardhendt prioritering av spørsmålene. En rekke spørsmål som har passert prøven uten spesielle vanskeligheter, er foreslått strøket. Motivet har vært nødvendigheten av å korte ned intervjutiden for kjernedelen.

Nå er det en viss mulighet for å få stilt enkelte av disse spørsmålene likevel dersom vi mener det er av sentral betydning for undersøkelsen. Det vil i så fall være ved å benytte et minispørreskjema som IO selv fyller ut utenom den ordinære intervjutid. For å unngå sammenblanding med den tidligere "handout" foreslår vi å omtale det som en "tilleggs-enquete". Her er altså ikke formålet å beskytte IO mot påvirkning fra intervjueren, men å øke tilgangen på data uten at intervjutiden utvides. Dette innebærer at IO må fylle ut skjemaet enten før eller etter intervjuet. I det første tilfellet kan intervjueren ta med seg den ferdig utfylte enqueten når hun/han går. I det andre tilfellet må IO selv sende den til Byrået etter at intervjueren har dratt.

Begge disse framgangsmåtene har fordeler og ulemper. Ved alternativ én må enqueten sendes til IO forut for intervjuet, antakelig sammen med IO-brevet. Dette kan påvirke frafallet på en måte som kan være vanskelig å forutsi. Det er spørsmål om vi har "råd" til dette ettersom frafallet til nå framstår som en av de mest kritiske sidene ved undersøkelsen. Ved alternativ to unngår vi at enqueten påvirker frafallet, men det er samtidig sikkert at vi på denne måten får databortfall på enkeltspørsmål idet en del IO vil unnlate å returnere skjemaet.

Rådgivende utvalg forkastet idéen om en tilleggs-enquete.

Del III: NYE INNSPILL

(1) KARTLEGGING AV PREVENSJONSHISTORIER

Finn Egil Skjeldestad har skaffet til veie midler til å kartlegge prevensjonshistorier de siste 10 år for kvinnene i utvalget. En retrospektiv kartlegging av prevensjonsbruk var også med i FU 77, og vi regner med å kunne benytte spørsmålene fra FU 77 om igjen.

(2) KUNNSKAPSSPØRSMÅL OM PREVENSJON

Skjeldestad ønsket også å bringe inn en sekvens med kunnskapsspørsmål om prevensjon. Dette forslaget ble ikke bifalt av Rådgivende utvalg.

OPPSUMMERING

Formålet og hovedinnholdet for en ny fruktbarhetsundersøkelse var fastlagt før prøveundersøkelsen for F&Y. Erfaringene og analysene fra 77-undersøkelsen, andre analyser av familiedanningsmønster, fruktbarhets- og samlivsutviklingen siden 1977 og kontakt med andre forskningsmiljøer i inn- og utland var med på å bestemme rammene for F&Y 88.

Prøveundersøkelsen skulle først og fremst tjene som en test for selve undersøkelsesopplegget. En slik gjennomkjøring av de fleste gjøremålene i datainnsamlingsarbeidet gir selvsagt kunnskap og innsikt på mange plan. Mange små og praktiske detaljer som likevel er uhyre viktige, er ikke tatt med i dette notatet, men vil nedfelle seg i opplegget for hovedundersøkelsen. De erfaringene som er trukket fram i notatet, kan kort oppsummeres på følgende måte:

- Utforming av spørsmål

Prøveundersøkelsen har avdekket en rekke større og mindre svakheter ved selve spørsmålsformuleringene. Generelt var for mange av spørsmålene for ordrrike. Det gjaldt også spørsmål som er brukt tidligere i Byråets undersøkelser. Vi erfarte også at innledende tekster må være meget korte og presise dersom de skal være anvendbare for intervjuerne. Noen få spørsmål ble misforstått eller krevde tilleggsforklaringer for mange av intervjupersonene.

- Intervjutid

Som ventet var den gjennomsnittlige intervjutiden atskillig lenger enn det vi har ressurser til å gjennomføre i hovedundersøkelsen. Omfanget av spørreskjemaet er nå redusert slik at det skal kunne gi totalt 45 minutters gjennomsnittlig intervjutid for kjernedelen. Den endelige stipuleringen av antatt intervjutid må som vanlig gjøres av Intervjukontoret.

- Frafall

Det uakseptabelt høye frafallet (39 prosent) var en av de aller viktigste erfaringene fra prøveundersøkelsen. Til hovedundersøkelsen må vi derfor iverksette diverse tiltak for å redusere/holde kontroll med frafallet. I FU 77 var frafallet 18 prosent, for F&Y 88 setter vi oss som mål å få maksimalt 20 prosent frafall.

- Livshistoriekartlegging

Kartlegging av svangerskaps-, samlivs-, utdannings- og yrkeshistorier er en uhyre krevende oppgave. Intervjupersonene er generelt meget villige til å svare og er tydelig innstilt på å gi oss mest mulig korrekte svar, men det er tross alt begrenset hva en kan huske fra begivenheter og perioder som for de eldste kan ligge 20-25 år tilbake i tid. Den viktigste lærdommen er at vi ikke skal spørre for detaljert og at det bør gis muligheter for konsistenskontroller allerede i feltsituasjonen. Dette kan gjøres både ved at skjemaet legges opp slik at intervjupersonen får hjelp til å huske og ved at intervjuerne læres opp til løpende kontroller.

Vi har kommet fram til at disse hensynene ivaretas best dersom en samler opplysninger om utdanning, yrke og andre aktiviteter (som arbeid i hjemmet, arbeidsledighet m.m.) i et felles skjema med en rubrikk for hvert kalenderår fra fylte 14 år. Tidfestingen for påbegynt/avsluttet utdanning og skift i jobber må framgå både som intervjupersons alder ved hendelsestidspunktet og kalenderår. Av de spørreskjemavariantene som ble forsøkt i prøven, var det variant A som kom nærmest en slik løsning. I denne varianten inngikk imidlertid også en kartlegging av svangerskaps- og samlivshistorier i fellesoversikten. Prøven lærte oss at disse historiene heller bør kartlegges ved hjelp av et mer strukturert spørsmålsbatteri slik det gjort i FU 77.

- Kurs

Kartleggingen av livshistoriene er intervjuteknisk og skjemateknisk komplisert. Dette gjelder uansett hvilken variant av spørreskjemaene som velges. For å sikre akseptabel svarkvalitet er vi helt avhengige av at intervjuerne får et eget opplæringskurs. Et mest mulig omfattende intervjuerkurs er også påkrevd av andre grunner. I FU 77 var det viktigste hovedformålet med kurset å motivere og lære opp intervjuerne til å stille så personlige spørsmål som denne undersøkelsen krevde. Også nå, ti år etter, må dette være et sentralt element i kurset. Kurset for prøveundersøkelsen lærte oss at intervjuere som var med også på FU 77, kan trekkes inn som viktige støttespillere og ressurspersoner. Frafallet må tas opp som eget punkt på kurset. Vi har foreslått at dette gjøres ved å trekke inn ekstern ekspertise.

- Oppgaver

Intervjuerkurset blir utvilsomt mer effektivt dersom intervjuerne på forhånd har satt seg grundig inn i undersøkelsen. En effektiv måte å gjøre dette på er å gi dem en hjemmeoppgave som skal besvares før kurset. Det gir også dem som skal undervise, en forhåndsinnføring i det generelle nivået og den enkeltes problemer. Hjemmeoppgaven bør være meget enkel slik at kurset representerer neste trinn i læringsprosessen. I oppgaveteksten er det også viktig å unngå tvetydigheter.

- Mediaomtale

Intervjuerne så gjerne at intervjuobjektene hadde kjennskap til undersøkelsen via mediaomtale. De mente at positiv mediaomtale ga undersøkelsen en legitimitet og berettigelse som det var vanskelig å få fram i IO-brevet eller i samtaler med intervjupersonene. Vi skal så langt det er mulig prøve å følge opp dette ønsket.

- Intervjuereffekt

Observasjon av intervjuerne, ettermøter og samtaler med intervjuerne lærte oss at faren for intervjuereffekter er påtakelig. Også dette er derfor et punkt som vil bli viet spesiell oppmerksomhet i intervjueroplæringen til hovedundersøkelsen. Vi satser på å få laget en egen video som kan illustrere uheldig intervjueratferd og danne utgangspunkt for videre samtaler med intervjuerne. I prøveundersøkelsen forsøkte vi også en såkalt handout for å redusere intervjuereffekten. Dette vil ikke bli brukt i hovedundersøkelsen, dels av praktiske grunner og dels fordi effekten så ut til å være begrenset.

- IO-brev

I prøveundersøkelsen fulgte IO-brevet stort sett Byråets vanlige standard. Vi erfarte at brevene bør gjøres mer direkte rettet til den enkelte (f.eks. ved at navnet til intervjupersonen skrives på selve brevet), og at det måtte legges mer arbeid i å få en klar og konsis tekst. Intervjuerne må opplæres til ikke å "kontrollere" at brevet er mottatt og lest, men uoppfordret gjengi hovedpunktene dersom dette viser seg nødvendig.

Deres ref.:

Vår ref.:
TNO/TrMSted/Dato:
Oslo, september 1987**PRØVE for Fruktbarhetsundersøkelsen 1988**

Statistisk Sentralbyrå vil i 1988 foreta en landsomfattende undersøkelse om samliv og barn. Et utvalg på minst 6000 kvinner og menn (mellom 19 og 42 år) skal intervjues. For å prøve ut opplegg og spørsmål vil det bli holdt en egen prøveundersøkelse. De har kommet med blant et begrenset antall som blir bedt om å la seg intervju i denne prøven. Utvalget er trukket tilfeldig som ved loddtrekning. Det er viktig at både ugifte, samboere, gifte og før gifte deltar i opplegget, og at både kvinner og menn med og uten barn kommer med.

En tilsvarende undersøkelse ble foretatt i 1977. Hensikten med en ny undersøkelse er å registrere endringer i samlivs- og fødselsmønsteret i Norge siden 1977. Variasjoner i fødselstall og familiestørrelse endrer behovene for barnehager, skoler, boliger, arbeidsplasser og helsetjenester. Mer kunnskap om hva som styrer befolkningsutviklingen er derfor ønskelig for mange formål.

Intervjuet omfatter spørsmål om ekteskap, samliv uten vigsel og barn. Vi tar også opp planer om og muligheter for å få barn, og spør om bruk av ulike former for prevensjon. Undersøkelsen legger vekt på å se barn og samliv i forhold til utdanning og arbeid i og utenfor hjemmet.

Svært mange av spørsmålene gjelder ikke bare situasjonen i dag, men hva som har skjedd Dem tidligere i livet. Foruten spørsmål om eventuelle samliv og fødsler, er det mange spørsmål om perioder De har vært under utdanning, hjemmearbeidende eller i ulike jobber. Vi spør ikke om dag, men vil gjerne vite måned og år de ulike begivenhetene skjedde.

Deltagelse i intervjuet er frivillig, og de som deltar trenger ikke svare på spørsmål de synes er vanskelige. Vi vil imidlertid understreke at det betyr svært meget at De er villig til å delta. Med vår tilfeldige utvalgsmetode kan vi ikke erstatte Dem med en annen.

Alle i Statistisk Sentralbyrå har taushetsplikt under straffeansvar. Opplysningene De gir, blir behandlet fortrolig og vil bare bli brukt til statistiske formål. Vi noterer verken navn eller adresse på spørreskjemaet.

Oppgavene blir overført til databånd, og svarskjemaene tilintetgjort på en betryggende måte i løpet av 1988. Opplysninger på databånd m.v. vil fra da av ikke kunne knyttes til den enkelte oppgavegiver.

Vår intervjuer vil ta kontakt med Dem så snart som mulig for å avtale tidspunkt for intervjuet. Statistisk Sentralbyrå håper De tar imot vår intervjuer og hjelper oss med denne viktige undersøkelsen.

Med vennlig hilsen

Gisle Skancke

Kst. adm. direktør

Einar Jensen

Byråsjef

Kartlegging av livshistorie i A-variant skjemaet (kvinner).

Skjemaet er forminsket 71 prosent. I alt var det seks skjemaer som dekket aldersintervallet 14-43 år. Her er bare det første gjengitt.

ALDER	ÅRS-TALL	FELT 1 LEVENDEFØDTE DØRN			FELT 2 DØDFØDSLER OG ABORTER			FELT 3 SAMLIY			FELT 4 HOVEDAKTIVITET		FELT 5 UTDANNING			FELT 6 YRKESAKTIVITET					Eventuelle andre begiven- heter / perioder
		1a Kjøtt	1b Kjønn	1c Dødt	2a Mår	2b Lengde	2c Type	3a Inngitt/ oppført	3b Type	3c Opplyst/ grunn	4a Begynt/ sluttet	4b Type	5a Begynt/ sluttet	5b Type utdanning	5c Årskategori avsluttet	6a Begynt/ sluttet	6b Yrke	6c Virksomhet	6d Arbeidstidens lengde	6e Ansettelses- forhold	
		md	gult = 1 rødt = 2	md	md	antall død- fødsler = 1 spontan abort = 2 frankalt abort = 3	md, pl	skole- uten skole = 1 ekte- fra skole = 2 and- re = 3	md, pl	utdanning = U hjemmearb = H yrkesakt = Y permisjon = P arbeidsledig = AL annet = AN	md, pl	Normal vevighet ufullst. ikke full- ført = 2 ufullst./Deltid md / timer år	md, pl	Yrkes- kode				10-24 timer = 1 25-34 timer = 2 35-44 timer = 3 45 timer og mer = 4 uoppgitt = 9	ansatt = 1 selv- stendig = 2 familie- medlem = 3		
14	1,9																				
15	1,9																				
16	1,9																				
17	1,9																				
18	1,9																				

TIL SKJEMAVARIANT AK

FRUKTBARHETSUNDERSØKELSE
- PRØVE HØSTEN 1987 -

FELTINSTRUKS
FOR
LIVSHISTORIESKJEMAET

LES →

Denne undersøkelsen legger stor vekt på forhold som har skjedd tidligere i livet, ikke bare din situasjon akkurat i dag. Vi vil spørre om svangerskap og fødsler, samliv, utdanning og arbeid i og utenfor hjemmet.

VIS SKJEMA

Dersom du har vanskelig for å huske når de enkelte begivenhetene skjedde, kan det være en hjelp å tenke på hva annet som skjedde på den samme tiden. Om du for å lette hukommelsen vil få skrevet ned andre begivenheter eller perioder, er det også plass til dette i skjemaet.

SKRIV

→ BRUK TABELLEN NEDENFOR TIL Å FINNE UT NÅR INTERVJUPERSONEN VAR 14 ÅR, OG SKRIV INN ALLE ÅRSTALL TIL OG MED 1987 I LIVSHISTORIESKJEMAET.

Fødselsår 14 år gammel

1944	1958
1949	1963

Fødselsår 14 år gammel

1954	1968
1959	1973

Fødselsår 14 år gammel

1964	1978
1967	1981

I N S T R U K S

- (i) Uoppgitte måneder:
Vinter	= 20
Vår	= 21
Sommer	= 22
Høst	= 23
Husker ikke	= 00

- (ii) Uoppgitt år: Om året er uoppgitt, skrives opplysningene inn i riktig felt, men tilslutt i livshistorieskjemaet.

Se ellers side 7-9
i instruks

F E L T 1

LEVENDEFØDTE BARN

L E S →	Har du hatt noen fødsel? Vi tar ikke med eventuelle dødfødsler i denne omgang.	
NEI →	<table border="1"><tr><td>F E L T 2</td></tr></table>	F E L T 2
F E L T 2		
JA →	SKRIV INN <u>FØDSELSMND.</u> og <u>KJØNN</u> FOR ALLE BARNA	

L E S →	Lever barnet/barna fortsatt?	
JA →	<table border="1"><tr><td>F E L T 2</td></tr></table>	F E L T 2
F E L T 2		
NEI →	SKRIV INN <u>DØDSMND.</u>	

I N S T R U K S

- (i) Flerfødsler: Skriv fødselsmåned og kjønn for hvert barn under hverandre (eks.: tvillingjenter født i juni
06 2
06 2).
- (ii) IO er gravid: Skal ikke skrives inn i historieskjemaet (kommer som eget spørsmål senere).

Se ellers side 9 i instruks

F E L T 2

D Ø D F Ø D S L E R O G A B O R T E R

L E S → Har du hatt noen dødfødsel?

JA → SKRIV INN NÅR (MND.) OG TYPE (DØDFØDSEL)

NEI → NESTE SPØRSMÅL

L E S → Har du hatt noen abort? Vi vil i tilfelle gjerne vite hvor lenge svangerskapet hadde vart, og om aborten var spontan eller framkalt.

JA → SKRIV INN NÅR (MND.), SVANGERSKAPETS LENGDE (ANTALL MNDR.) OG TYPE (SPONTAN/FRAMKALT).

NEI → FELT 3

KONTROLLER → AT AVSTANDEN MELLOM SVANGERSKAPENE (FØDSLER, DØDFØDSLER OG ABORTER) IKKE ER FOR KORT, DET VIL SI FYSISK UMULIG.

I N S T R U K S

- (i) Dødfødsel: Svangerskap av minst 7 måneders varighet hvor barnet ikke viste tegn til liv ved fødselen.
- (ii) Abort: Svangerskap som varte kortere enn 7 måneder.
- (iii) Varighet av svangerskapet: Hvis varigheten oppgis i uker, skriv nærmeste hele måned.
- (iv) Spontan abort: Aborterte av seg selv.
- (v) Framkalt abort: Svangerskapet ble avbrutt.

Se ellers side 9
i instruks

F E L T 3

S A M L I V

L E S →

Har du noen gang vært gift, eller har du noen gang levd fast sammen med en mann uten å være formelt gift?

JA → NESTE SPØRSMÅL

NEI → FELT 4

L E S →

Vi vil tidfeste alle samliv, det vil si enten ekteskap eller samliv uten vigsel, du har levd i. Merk spesielt at om dere levde fast sammen før dere giftet dere, regner vi denne perioden som et eget samliv.

I N S T R U K S

- (i) Samliv uten vigsel: Kvinne og mann som lever sammen uten å ha inngått ekteskap.
- (ii) Opphørstidspunkt: Måned når de faktisk flyttet fra hverandre, ikke den formelle datoen for separasjon eller skilsmisse.
- (iii) Samliv uten vigsel som går over til ekteskap: Registreres som to samliv. Det vil si at opphørs- måned for samlivet uten vigsel blir den samme som inngåelsesmåned for ekteskapet.
- (iv) Samliv som opphører, men gjenopptas senere: Registreres som to atskilte samliv

F E L T 4

HOVEDAKTIVITET

LES →

Vi vil også gjerne ha med hva som har vært dine hovedaktiviteter fra 14-års alder. Hovedaktiviteten kan være utdanning, hjemmearbeid, yrkesaktivitet, permisjon eller arbeidsledighet. VIS KORT 1.

Aktivitetene på kortet skjer ofte i kombinasjon, men det vi vil ha fram nå er hovedaktivitet, det vil si den aktiviteten som tok mest tid. Vi tar bare med perioder som har vart minst 3 måneder. Merk spesielt at eventuell dagmammavirksomhet regnes som yrkesaktivitet, selv om det har foregått i ditt eget hjem.

I N S T R U K S

- (i) Hovedaktivitet: Den aktiviteten som tok mest tid. Det er altså ikke IOs inntektgrunnlag eller hva hun regnet som det viktigste gjøremålet, det spørres om.
NB! Bare én aktivitet kan avmerkes for hver periode.
- (ii) Utdanning: Alle typer utdanning.
- (iii) Hjemmearbeid: Arbeid som ikke er inntektsgivende, i eget hjem.
- (iv) Yrkesaktivitet: Alt inntektsgivende arbeid. Arbeid i familiebedrift, på egen gård eller dagmammavirksomhet i eget hjem skal også regnes med.
- (v) Permisjon: Permisjon med eller uten lønn fra inntektsgivende arbeid (f.eks. svangerskaps-/sykepermisjon). Merk spesielt at også permisjoner må ha vart minst 3 måneder for å bli registrert som egen periode.
- (vi) Arbeidsledig: Aktivt arbeidssøkende eller registrert arbeidsledig.
- (vii) Annet: Denne kategorien brukes for hovedaktivitet som ikke faller inn under de som er nevnt under (ii) til (vi). NB! Skriv på skjemaet hva slags aktivitet det er.
- (viii) Hovedaktivitet som har vært kortere enn 3 måneder
Om slike perioder faller innen en og samme aktivitetstype (f.eks. 2 måneders sykepermisjon i en yrkesaktiv periode), skrives de ikke inn. Korte perioder mellom to ulike hovedaktiviteter skal stå blanke (eks.: utdanning avsluttet i juni, yrkesaktivitet påbegynt i august

06 ↓ U
08 ↓ Y).

Se ellers side 10
i instruks

F E L T 5

U T D A N N I N G

L E S →

Vi vil gjerne ha en oversikt over all utdanning du har tatt eller er i gang med, men ta ikke med utdanning som normalt varer under 300 undervisningstimer pr. år.

For hver utdanning vil vi skrive ned hva slags utdanning det er, og om du har fullført eller ikke.

S K R I V

→ NB! SKRIV OGSÅ INN UTDANNINGENS NORMALE VARIGHET FOR KODING AV UTDANNINGSOPPLYSNINGENE.

KONTROLLER

→ AT ALLE UTDANNINGSPERIODER I KOLONNE 4 OGSÅ ER SPESIFISERT I KOLONNE 5, MEN MERK SPESIELT AT UTDANNING FØRT OPP I KOLONNE 5 IKKE ALLTID VIL VÆRE HOVEDAKTIVITET.

NB! DERSOM EN UTDANNINGSPERIODE I KOLONNE 4 BLE BRUKT TIL UTDANNING SOM NORMALT VARER UNDER 300 UNDERVISNINGSTIMER PR ÅR, SKRIVES I KOLONNE 5: USPESIFISERT.

I N S T R U K S

- (i) Utdanning: Kurs eller utdanning som normalt varer minst 300 undervisningstimer pr. undervisningsår. (300 timer tilsvarer 4-5 timer pr. dag i et semester eller 2-3 timer pr. dag over 2 semestre.)
- (ii) Normal varighet: Her registreres utdanningens normale lengde, ikke hvor lang/kort tid intervjupersonen har brukt. For all utdanning som normalt tas på heltid, oppgis antall måneder eller år. For utdanning som bare finnes på deltid, oppgis antall timer.

Se ellers side 10-11
i instruks

F E L T 6

YRKESAKTIVITET

LES →

Helt til slutt: i denne oversikten vil vi gjerne få med hva slags inntektsgivende arbeid du har hatt. Vi vil vite hvilket yrke du har hatt, hva slags virksomhet du har arbeidet i, hvor lang arbeidstiden var og om du var ansatt, selvstendig eller arbeidet som familiemedlem uten fast avtalt lønn. VIS KORT 2.

Vi er interessert i å tidfeste alle jobber du har hatt. Merk spesielt at dersom du fikk nye arbeidsoppgaver innen samme arbeidssted, skiftet arbeidssted, endret arbeidstid eller endret ansettelsesforhold, så regner vi det som en ny jobb.

Vi tar bare med jobber som har vart minst 3 måneder og perioder hvor du arbeidet minst 10 timer pr. uke i gjennomsnitt.

NB! OM IO HADDE FLERE JOBBER SOM TIL SAMMEN UTGJORDE MINST 10 TIMER, REGISTRERER VI DEN JOBBEN SOM HADDE LENGST ARBEIDSTID.

KONTROLLER

→ AT ALLE YRKESPERIODER I KOLONNE 4 OGSÅ ER SPESIFISERT I KOLONNE 6, MEN MERK SPESIELT AT YRKESAKTIVITET I KOLONNE 6 IKKE ALLTID VIL VÆRE HOVEDAKTIVITET.

I N S T R U K S

- (i) Yrke: Skrives inn og kodes etter vanlig standard (dvs. opptil 4-siffernivå). (Se instruks s. 12, spm. 19)
- (ii) Virksomhet: Skrives inn etter vanlig AKU-standard. (Se instruks s. 11-12, spm. 17.)
- (iii) Arbeidstid: Anslås utfra gjennomsnittlig arbeidstid pr. uke. (Se instruks s. 18, spm. 106.)
- (iv) Jobb: Med "jobb" mener vi her et inntektsgivende arbeid som bestemmes ved de fire forholdene yrke, virksomhet, arbeidstid og ansettelsesforhold. Ved skifte i ett eller flere av disse forhold blir det altså en ny jobb.
- (v) Flere parallelle jobber: Om IO har hatt flere jobber samtidig, skal bare det som gjelder for hovedjobben (den som tok mest tid), registreres.

Se ellers side 11
i instruks

Kartlegging av livshistorie i B-variant skjemaet (kvinner).

*2. Hvor bodde du det meste av tiden før du fylte 16 år?

- 147
 1 UTLANDET → 4
 2 NORGE:

STED I NORGE: _____

KOMMUNE: _____

148-151
 FOR KONTORET

*3. Hva slags sted var dette da du vokste opp der? Var det et spredtbygd sted, mindre tettsted, større tettsted, eller liten by, større by eller stor by?

- 152
 1 SPREDTBYGD
 2 MINDRE TETTSTED (200-1 999 INNBYGGERE)
 3 STØRRE TETTSTED/LITEN BY (2 000-19 999 INNBYGGERE)
 4 STØRRE BY (20 000-100 000 INNBYGGERE)
 5 STOR BY (OVER 100 000 INNBYGGERE) MED FORSTEDER
 6 ANNET (SPESIFISER): _____

4. Dersom du har flyttet fra oppveksthjemmet ditt for godt, vil vi gjerne vite når dette skjedde. Kan du angi måned og år?

153-154 155-156
 MND ÅR

- 157
 1 BOR FORTSATT HJEMME → 6

5. Hva var den viktigste årsaken til at du flyttet?

- 158
 1 SKOLEGANG
 2 ARBEID
 3 GIFTERMÅL
 4 SAMLIV UTEN VIGSEL
 5 ØNSKE OM Å BO UTENFOR OPPVEKSTHJEMMET
 6 ANNET, SPESIFISER: _____

LIVSHISTORIE*

*6. Denne undersøkelsen legger stor vekt på forhold som har skjedd tidligere i livet, ikke bare på din situasjon akkurat i dag. Vi vil spørre om svangerskap og fødsler, samliv, utdanning og yrkesaktivitet og er særlig opptatt av å tidfeste alle begivenheter.

Vi begynner med spørsmålene om svangerskap.

Har du noen gang vært gravid, selv bare for noen få uker?

FOR IO SOM BOR SAMMEN MED EGNE BARN (KODE 04, SPM. 1), KRYSS AV FOR "JA" UTEN SPØRSMÅL.

- 159
 1 JA → 7
 2 NEI → 19

- *7. Har du hatt noen fødsel? Vi tar ikke med eventuelle dødfødsler i denne omgang.

FOR IO SOM BØR SAMMEN MED EGNE BARN (KODE 04, SPM. 1), KRYSS AV FOR "JA" UTEN SPØRSMÅL.

160
 1 JA → 8
 2 NEI → 11

8. Vi vil gjerne ha en oversikt over fødslene dine. For hver av fødslene ber vi deg oppgi fødselsmåned og -år og om du fikk gutt eller jente.

FYLLES UT UNDER SPM.10

LEVENDE- FØDTE BARN	FØDT		BARNETS KJØNN		DØD	
	MND	ÅR	GUTT	JENTE	MND	ÅR
	161-164		165		166-169	
NR. 1	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	170-173		174		175-178	
NR. 2	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	179-182		183		184-187	
NR. 3	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	188-191		192		193-196	
NR. 4	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	197-200		201		202-205	
NR. 5	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	206-209		210		211-214	
NR. 6	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	215-218		219		220-223	
NR. 7	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	224-227		228		229-232	
NR. 8	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	233-236		237		238-241	
NR. 9	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	242-245		246		247-250	
NR. 10	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	251-254		255		256-259	
NR. 11	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐
	260-263		264		265-268	
NR. 12	☐	☐	1 ☐	2 ☐	☐	☐

9. Lever barnet/barna fortsatt?

269
 1 JA → 11
 2 NEI → 10

10. Hvilke av barna er det som er døde, og når døde de?
 NÅR IO BARE HAR ETT BARN, LES: Når døde barnet?
 SKRIV INN OPPLYSNINGENE UNDER SPM. 8.

- *11. Har du hatt noen dødfødsel?

270
 1 JA → 12
 2 NEI → 13

12. Når skjedde dette? Oppgi måned og år for hver dødfødsel du har hatt, og begynn med den første.

DØDFØDSLER	MND	ÅR	
NR. 1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	271-274
NR. 2	<input type="text"/>	<input type="text"/>	275-278
NR. 3	<input type="text"/>	<input type="text"/>	279-282

*13. Har du hatt noen abort?

283

1	☐	JA	→ 14	
2	☐	NEI	→ 15	

284
FOR KONTORET

*14. Vi vil gjerne vite hvor lenge svangerskapet hadde vart, og om aborten var spontan eller framkalt.

ABORTER	TIDSPUNKT		SVANGERSKAPETS LENGDE		TYPE		
	MND	ÅR	ANTALL	MNDR	SPONTAN	FRAMKALT	
NR. 1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	285-288	☐	289	1 ☐ 2 ☐	290
NR. 2	<input type="text"/>	<input type="text"/>	291-294	☐	295	☐ ☐	296
NR. 3	<input type="text"/>	<input type="text"/>	297-300	☐	301	☐ ☐	302
NR. 4	<input type="text"/>	<input type="text"/>	303-306	☐	307	☐ ☐	308
NR. 5	<input type="text"/>	<input type="text"/>	309-312	☐	313	☐ ☐	314
NR. 6	<input type="text"/>	<input type="text"/>	315-318	☐	319	☐ ☐	320
NR. 7	<input type="text"/>	<input type="text"/>	321-324	☐	325	☐ ☐	326
NR. 8	<input type="text"/>	<input type="text"/>	327-330	☐	331	☐ ☐	332

15. Har du født barn som du aldri har bodd sammen med?

333

1	☐	JA	→ 16
2	☐	NEI	→ 17

16. Når er disse barna født? Oppgi måned og år, og begynn med det eldste barnet.

	MND.	ÅR	
BARN NR. 1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	334-337
BARN NR. 2	<input type="text"/>	<input type="text"/>	338-341
BARN NR. 3	<input type="text"/>	<input type="text"/>	342-345
BARN NR. 4	<input type="text"/>	<input type="text"/>	346-349

*17. Har du født barn som du bare har bodd fast sammen med i perioder av barnas liv? Vi ser her bort fra barn som har flyttet hjemmefra i voksen alder.

350

1	☐	JA	→ 18
2	☐	NEI	→ 19

7	☐	☐	☐	☐	1	2	1	2	3	532-541
8	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	542-551
9	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	552-561
10	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	562-571

*21. Så har vi noen spørsmål om utdanning.

- A. Har du tatt noe utdanning etter at du fylte 14 år? Regn bare med utdanning som normalt varer minst 300 undervisningstimer pr. år.

572

1 JA → 21 B
2 NEI → 23

- B. Vi vil gjerne ha en oversikt over all utdanning du har tatt eller er i gang med.

UTDANNING NR. 1.

Hva slags utdanning var det første du tok etter at du fylte 14 år?

FYLL OPPLYSNINGENE INN I SKJEMAET NEDENFOR, FELT B, UTDANNING NR. 1.

- C. Når begynte du på denne utdanningen, og når sluttet du? Angi måned og år for begynnelse og avslutning.

FYLL INN I FELT C, UTDANNING NR. 1.

- D. Fullførte du denne utdanningen, eller sluttet du uten å ha fullført?

FYLL INN I FELT D, UTDANNING NR. 1.

- E. Hvor lenge pleier denne utdanningen normalt å vare?

FYLL INN I FELT E, UTDANNING NR. 1.

22. A. Har du tatt noe mer utdanning enn det vi har snakket om nå?

573

1 JA → 22 B STILL SPM. B-E, OG FYLL INN I SKJEMAET NEDENFOR.
2 NEI → 23

- B. UTDANNING NR. 2.

Hva slags utdanning var det neste du tok?

- C. Når begynte du på denne utdanningen, og når sluttet du? Angi måned og år for begynnelse og avslutning.

- D. Fullførte du denne utdanningen, eller sluttet du uten å ha fullført?

- E. Hvor lenge pleier denne utdanningen normalt å vare?

GÅ TILBAKE TIL SPM. 22 A.

UTDANNING NR.	B. TYPE UTDANNING SKOLESLAG, FAG, LINJE, NIVÅ	C. BEGYNT MND ÅR		SLUTTET MND ÅR		D. HVORDAN AVSLUTTET FULL- IKKE FØRT FULL FØRT		E. NORMAL VARIGHET HELTID DELTID ANTALL ANTALL ÅR MND TIMER	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	_____ 574-575	576-579	580-583	584	585-590				
2	_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	_____ 591-592	593-596	597-600	601	602-607				
3	_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	_____ 608-609	610-613	614-617	618	619-624				
4	_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	_____ 625-626	627-630	631-634	635	636-641				
5	_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	_____ 642-643	644-647	648-651	652	653-658				
6	_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	_____ 659-660	661-664	665-668	669	670-675				
7	_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	_____ 676-677	678-681	682-685	686	687-692				

23. Så går vi over til spørsmål om yrkesaktivitet.

- *A. Har du hatt noe inntektsgivende arbeid etter at du fylte 14 år? Vi tenker her bare på jobber som har vart minst 3 måneder, og perioder hvor du arbeidet minst 10 timer pr. uke i gjennomsnitt. Vi regner også med inntektsgivende arbeid du har hatt i bedrift som eies av et annet medlem av husholdningen, selv om det ikke har vært noen fast avtalt lønn.

693

1		JA	→	23 B
2		NEI	→	25

- B. Vi vil gjerne ha en oversikt over alle slike jobber du har hatt. Hver gang du har skiftet yrke, gått over i annen virksomhet, endret arbeidstid eller endret ansettelsesforhold, regner vi det som at du har fått en ny jobb. VIS KORT 1

JOBB NR. 1.

Når fikk du din første jobb etter at du fylte 14 år?
Angi måned og år.

FYLL OPPLYSNINGENE INN I SKJEMAET NEDENFOR, FELT B, JOBB NR. 1.

- C. Når sluttet du i denne jobben? Angi måned og år.

FYLL INN I FELT C, JOBB NR. 1.

- *D. Hva slags yrke var det du hadde?

FYLL INN I FELT D, JOBB NR. 1.

- *E. Hva slags virksomhet var det i?

FYLL INN I FELT E, JOBB NR. 1.

- *F. Hvor mange timer arbeidet du pr. uke i denne jobben? Var det fra 10-24 timer, 25-34 timer, 35-44 timer eller 45 timer eller mer?

FYLL INN I FELT F, JOBB NR. 1.

- *G. Arbeidet du som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?

FYLL INN I FELT G, JOBB NR. 1.

24 A. Har du hatt flere jobber enn det vi har snakket om nå?

[Husk at hver gang du har skiftet yrke, virksomhet, arbeidstid eller ansettelsesforhold regner vi det som at du har fått en ny jobb.]

694

1		JA	→	24 B	STILL SPM. 24 B-G, OG FYLL INN I SKJEMAET NEDENFOR.
2		NEI	→	25	

B. JOBB NR. 2.

Når fikk du din neste jobb? Angi måned og år.

C. Når sluttet du i denne jobben? Angi måned og år.

D. Hva slags yrke hadde du?

E. Hva slags virksomhet var det i?

F. Hvor mange timer arbeidet du pr. uke i denne jobben? Var det fra 10-24 timer, 25-34 timer, 35-44 timer eller 45 timer eller mer?

G. Arbeidet du som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?

GÅ TILBAKE TIL SPM. 24 A. IKKE LES SETNINGEN I KLAMMER.

JOB NR.	B.	C.	D.	E.	F.	G.		
	BEGYNT MND ÅR	SLUTTET MND ÅR	YRKE				ARBEIDSTIDENS LÆNGDE	ANSETTELSESFORHOLD
					16- 25- 35- 45- UOPP- 24 34 44 GITT	SELV- AN- FAM- STENDIG SATT MEDL		
1	<input type="text"/> <input type="text"/> 695-698	<input type="text"/> <input type="text"/> 699-702	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 703-706	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 707-708	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 709	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 710
2	<input type="text"/> <input type="text"/> 711-714	<input type="text"/> <input type="text"/> 715-718	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 719-722	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 723-724	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 725	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 726
3	<input type="text"/> <input type="text"/> 727-730	<input type="text"/> <input type="text"/> 731-734	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 735-738	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 739-740	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 741	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 742
4	<input type="text"/> <input type="text"/> 743-746	<input type="text"/> <input type="text"/> 747-750	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 751-754	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 755-756	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 757	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 758
5	<input type="text"/> <input type="text"/> 759-762	<input type="text"/> <input type="text"/> 763-766	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 767-770	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 771-772	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 773	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 774
6	<input type="text"/> <input type="text"/> 775-778	<input type="text"/> <input type="text"/> 779-782	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 783-786	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 787-788	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 789	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 790
7	<input type="text"/> <input type="text"/> 791-794	<input type="text"/> <input type="text"/> 795-798	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 799-802	_____	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 803-804	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 805	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 806

54

3. Hvor tilfreds eller utilfreds er du med ditt familieliv for tiden? Vis hvor du vil plassere deg på denne skalaen.

	SVÆRT UTILFREDS		SVÆRT TILFREDS	VET IKKE																		
1625-1626	<table border="1" style="width: 100%; height: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td> </tr> </table>																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11											

4. Hvor på denne skalaen vil du plassere deg selv når det gjelder å godta skilsmisse? Synes du det alltid kan godtas, aldri kan godtas eller noe midt imellom?

	ALDRI		ALLTID	VET IKKE																		
1627-1628	<table border="1" style="width: 100%; height: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td> </tr> </table>																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11											

5. Når det gjelder politikk, hører en ofte snakk om radikalisme og konservatisme, eller rett og slett "venstresiden" og "høyresiden". Vis hvor du vil plassere deg på denne skalaen.

	RADI- KAL		KONSER- VATIV	VET IKKE	VIL IKKE SVARE																				
1629-1630	<table border="1" style="width: 100%; height: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td> </tr> </table>																								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12													

TAKK FOR INNSATSEN. DU KAN NÅ LEVERE SKJEMAET OG GÅ TILBAKE TIL INTERVJUET.

STATISTISK SENTRALBYRA
Intervjukontoret
Postboks 8131 Dep. 0033 Oslo 1
Tlf. (02) *41 38 20

FRUKTBARHETSUNDERSØKELSE. PRØVE HØSTEN 1987

UNDERGITT TAUSHETSPLIKT

Ikke utfylte skjema er unntatt fra
offentlighet inntil 31/12-1988
(Offentlighetsloven §4)

FREKVENSFORDELINGER

Prosjektnr.

2	6	9
---	---	---

 1-3
Utvalgsomr. nr.

--	--	--

 4-6
Kommune nr.

--	--	--

 7-10
IO nr.

--	--	--

 11-14
Fødselsår

--	--	--

 15-16
IO's kjønn (1=M, 2=K)

2

 17

<p>TELEFONOPPLYSNING</p> <p>22 1 ☒ 85 IO kan nåes på telefon: _____ / _____ Retn.nr. Lokalnr.</p> <p>2 ☒ 6 IO nåes ikke på telefon (0180 kontaktet)</p> <p>3 ☒ 0 Vet ikke, finner ikke ut 10 Uoppgitt</p> <p>(N=163)</p>	<p>Intervjuer nr. <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> 18-21</p> <p>Intervjuerens navn _____</p> <p>23-26 Dato for første kontakt (forsøk): <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> Dag Mnd.</p>																
<p>*A. BOSTEDSSTRØK (IO'S FASTE BOLIGADRESSE):</p> <p>27 1 ☒ 17 Spredtbygd strøk Tettbygd strøk med:</p> <p>2 ☒ 16 200 - 1 999 bosatte</p> <p>3 ☒ 33 2 000 - 19 999 "</p> <p>4 ☒ 3 20 000 - 99 999 "</p> <p>5 ☒ 30 100 000 eller flere bosatte 1 Uoppgitt (N=163)</p>	<p>*B. DERSOM IO ER KONTAKTET PÅ ANNEN ADRESSE ENN I IO-LISTE</p> <p>28 1 ☒ 13 IO er kontaktet på midlertidig adresse</p> <p>2 ☒ 57 IO er kontaktet på ny fast adresse</p> <p>Postnr. og -sted: _____</p> <p>Kommune: _____</p> <p>(N=8) <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> 29-32</p>																
<p>C. KONTAKT OG FORSØK PÅ KONTAKT MED IO:</p> <p>33 ☐ Ganger kontaktet/forsøkt kontakt over telefon Gj.snitt: 1,7 (N=156)</p> <p>34 ☐ Ganger oppsøkt på adresse Gj.snitt: 1,5 (N=152)</p>	<p>*D. KRYSS AV FOR DET SOM PASSER:</p> <p>Arbeid med tildelte IO:</p> <p>35 1 ☒ 77 Utført av lokal intervjuer → E</p> <p>2 ☒ 10 Utført av intervjuer ved kontoret → E</p> <p>13 Uoppgitt (N=163) Oppfølging av frafall:</p> <p>36 1 ☐ Utført lokalt } av <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> 37-40</p> <p>2 ☐ Utført ved kontoret } av <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> Intervjuernr. → F</p>																
<p>E. RESULTAT AV ARBEID MED TILDELTE IO</p> <p>41 1 ☐ Intervju → G</p> <p>2 ☐ Frafall/avgang → REGISTRER PÅ NESTE SIDE</p>	<p>*F. RESULTAT AV OPPFØLGINGSARBEID:</p> <p>42 1 ☐ Telefonintervju } → G</p> <p>2 ☐ Besøksintervju } → G</p> <p>3 ☐ Fortsatt frafall → REGISTRER PÅ NESTE SIDE</p>																
<p>G. REGISTRERING VED OPPNÅDD INTERVJU</p> <p>Dato intervjuet ble foretatt <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> 43-46 Dag Mnd.</p> <p>Ble det avtalt tid for intervju på forhånd?</p> <p>47 1 ☒ 64 Ja, over telefon</p> <p>2 ☒ 13 Ja, ved besøk på adresse</p> <p>3 ☒ 17 Nei, avtalte ikke tid på forhånd (N=163) 5 Uoppgitt</p>																	
<p>Intervjuet startet kl. <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> 48-51 Time Min.</p> <p>og varte til kl. <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> 52-55</p> <p>dvs. i alt <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> 56-58 Minutter</p> <p>FOR KONTORET <table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> 59-60</p>																	

REGISTRERING AV FRAFALL/AVGANG

Dato for registrering av frafall/avgang 61-64
 DAG MND

Hvem har gitt opplysningene til registrering av frafalls-/avgangsgrunn?

65

- 1 IO SELV
 2 IO'S EKTEFELLE/SAMBOER
 3 IO'S SØNN/DATTER
 4 IO'S FAR/MOR
 5 ANDRE: _____
 6 INGEN

GRUNNER TIL FRAFALL/AVGANG (VED OPPFØLGING KORRIGERES FOR NY FRAFALLSGRUNN)

66-67

- FRAFALL { 00 IO nekter
 02 Andre nekter for IO
 10 IO er kortvarig syk
 12 IO er langvarig syk
 20 Sykdom/dødsfall i IO's familie
 30 IO er bortreist, på ferie o.l.
 31 IO er borte på arbeid, forretningsreise o.l.
 32 IO er borte på skole, studieopphold o.l.
 33 IO er ikke å treffe
 40 IO's bolig/adresse ikke funnet
 70 Annet, spesifiser: _____
- AVGANG { 80 IO er død
 90 IO er flyttet til utlandet (fast)
 95 Annet, spesifiser: _____
- FOR KONTORET { 60 Mangler opplysninger fra intervjuer
 65 Kostnader, mangler intervjuere o.l.

VED OPPFØLGING:

Registreringsdato: 68-71
 DAG MND

72

- 1 Ikke oppnådd kontakt med IO
 2 Kontakt med IO, fortsatt frafall (MED SAMME GRUNN SOM TIDLIGERE)
 3 Kontakt med IO, fortsatt frafall (MED NY FRAFALLSGRUNN): ARSAKSKODE

73-74

"Først vil jeg få si noe om den intervjuemetoden vi bruker. Spørsmålene jeg skal stille står her i dette skjemaet.

Det er viktig at alle som er med i undersøkelsen får de samme spørsmålene, stilt på den samme måten og i den rekkefølgen som de kommer i skjemaet.

Vi må gjøre det slik for å kunne slå sammen svarene og lage god statistikk av dem.

Nå er det vanskelig å lage spørsmål som er slik at de passer like godt for alle, men jeg er takknemlig hvis du vil svare så godt du kan, selv om det skulle komme et spørsmål som du synes passer dårlig for deg.

Da starter jeg med et spørsmål om husholdningen din."

HUSHOLDNING OG FLYTTING

- *1. Til husholdningen regner vi alle personer som er fast bosatt i boligen og som vanligvis har minst ett daglig måltid felles. Personer som er fast bosatt i boligen, men som er borte fra hjemmet, f.eks. på grunn av arbeid eller skolegang, skal regnes med. For hvert medlem av din husholdning vil vi gjerne vite kjønn, fødselsår og hvilket slektskap de eventuelt har til deg.

75
1 IO ER ENSLIG → 2

HUSHOLDNINGS- MEDLEMSNR.	Kjønn (1=M 2=K)	Fødselsår	Slektskap til IO (SE KODELISTE NEDENFOR)
01	IO:	—	☐ ☐ 76- 79
02	☐	☐	☐ ☐ 80- 86
03	☐	☐	☐ ☐ 87- 93
04	☐	☐	☐ ☐ 94-100
05	☐	☐	☐ ☐ 101-107
06	☐	☐	☐ ☐ 108-114
07	☐	☐	☐ ☐ 115-121
08	☐	☐	☐ ☐ 122-128
09	☐	☐	☐ ☐ 129-135
10	☐	☐	☐ ☐ 136-142

SLEKTSKAPSKODE:

02 EKTEFELLE	07 SØSKEN	13 ANNEN SLEKTNING
03 SAMBOENDE	08 FORELDRE	14 LOSJERENDE/ HYBELBOER
04 SØNN/DATTER	09 SVIGERFORELDRE	15 ARBEIDSHJELP
05 STEBARN/FOSTERBARN/ BARN AV SAMBOENDE	10 SVIGERSØNN/DATTER	16 ANNEN IKKE- SLEKTNING
06 ADOPTIVBARN	11 BESTEFØRELDRE	
	12 BARNEBARN	

FOR KONTORET 143-146

A-variant: Her kom spm. rett etter historikartl. og ble stilt til alle, uansett om de hadde oppgitt fødsler eller ikke. Ingen (av 45 kv./48 m.) svarte ja.

6. Har du født barn som du aldri har bodd sammen med?

159
1 JA → 7
2 NEI → 8

(N=151)

B-variant: Spm. ble bare stilt til dem som tidl. hadde svart bekræftende på om de hadde hatt fødsel (barn).
1 mann (av 30) svarte ja,
ingen kvinner (av 29)

7. Når er disse barna født? Oppgi måned og år, og begynn med det eldste barnet.

	MND.	ÅR	
BARN NR. 1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	160-163
BARN NR. 2	<input type="text"/>	<input type="text"/>	164-167
BARN NR. 3	<input type="text"/>	<input type="text"/>	168-171
BARN NR. 4	<input type="text"/>	<input type="text"/>	172-175

*8. Har du født barn som du bare har bodd fast sammen med i perioder av barnas liv? Vi ser her bort fra barn som har flyttet hjemmefra i voksen alder. Spm. ble stilt som spm 6.

176
1 JA → 9
2 NEI → 10

(N=151)

J A-var. svarte 1 kv. og 1 mann bekræftende
J B-var. svarte 4 menn (av 30) bekræftende,
ingen av kvinnene.

9. For hvert av disse barna vil vi gjerne vite fødselsår og fødselsmåned og hvilke perioder du ikke har bodd sammen med barnet. Vi ber deg begynne med det eldste barnet.

BARN NR.	FØDT		IKKE BODD SAMMEN MED BARNET								
	MND.	ÅR	FRA		TIL		FRA		TIL		
	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	
1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	177-196
2	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	197-216
3	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	217-236
4	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	237-256
5	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	257-276
6	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	277-296

*10. STILLES BARE TIL IO SOM HAR HJEMMEBOENDE BARN (SE SPM 1).

ANDRE GÅR TIL SPM. 12.

Har husholdningen din noen form for selvstendig næringsvirksomhet, som f.eks. forretning, gårdsbruk, verksted eller fiskebåt?

297
1 JA → 11
2 NEI → 12

(N=130)

11. Hvor ofte deltar barna i denne virksomheten? Vil du si at de deltar ofte, noen ganger, sjelden, aldri, eller er barna for små til å delta?

298	
1	20 OFTE
2	13 NOEN GANGER
3	17 SJELDEN
4	17 ALDRI
5	33 BARN ER FOR SMÅ

(N=30)

EKTEFELLE/SAMBOER

12. MERK AV FRA FÉLT 3 I LIVSHISTORIESKJEMAET

K		M		299	
72	78	1	75	IO ER GIFT	→ 16
10	6	2	8	IO ER SAMBOENDE	→ 13
18	16	3	17	IO LEVER IKKE I SAMLIV	→ 26

(N=78) (N=85) (N=163)

13. Hvem er det som står som leier eller eier av boligen dere bor i?

300	
1	(31) JEG SELV
2	(31) MIN SAMBOER
3	(31) BEGGE I FELLESSKAP
4	(8) ANNET

(N=13)

14. Har du og din samboer noen form for skriftlig avtale dere i mellom i fall dere skulle komme til å gå fra hverandre eller én av dere skulle falle fra?

301	
1	(8) JA → 15
2	(92) NEI → 16

(N=13)

15. Hva slags avtale har dere inngått?

- *16. Hva er din ektefelles/samboers hovedaktivitet? Har han minst 10 timers inntektsgivende arbeid pr. uke, eller er han arbeidsløs, student, i militær- eller siviltjeneste, trygdet eller hjemmearbeidende?

K		M		302	
95	75	1	84	I INNTEKTSGIVENDE ARBEID (MINST 10 TIMER PR. UKE)	} → 17
3	0	2	1	ARBEIDSLØS	
0	0	3	0	STUDENT/ELEV	} → 20
0	0	4	0	I MILITÆR/SIVILTJENESTE	
0	13	5	7	TRYGDET/PENSJONIST	
2	11	6	7	HJEMMEARBEIDENDE	
0	1	7	1	ANNET	

(N=64) (N=71) (N=135)

*17. Hva slags virksomhet er det han arbeider i?

VIRKSOMHETENS ART: _____

303-304

FOR KONTORET

*18. Arbeider han som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?

K.	M		305	
11	6	1	☐ 9	SELVSTENDIG
85	91	2	☐ 88	ANSATT
0	4	3	☐ 2	FAMILIEMEDLEM
(N=62)	3	0 (N=53)	2	Uoppgitt (N=115)

*19. Hva er hans yrke i denne virksomheten?

YRKE: _____

306-308 309

YRKESKODE

*20. Hvilken allmennutdanning har din ektefelle/samboer fullført?

KRYSS AV FOR HØYESTE UTDANNING.

K	M		310	
8	7	1	☐ 7	7-ÅRIG FOLKESKOLE ELLER KORTERE
23	24	2	☐ 24	1-ÅRIG FRAMHALDS- ELLER FORTSETTELSESSKOLE
6	6	3	☐ 6	2-ÅRIG FRAMHALDS- ELLER FORTSETTELSESSKOLE
11	24	4	☐ 18	9-ÅRIG GRUNNSKOLE
2	4	5	☐ 3	FOLKEHØGSKOLE (UNGDOMS- ELLER FYLKESKOLE) 1.ÅRS KURS
19	8	6	☐ 13	REAL- ELLER MIDDELSKOLE, GRUNNSKOLENS 10. ÅR
0	3	7	☐ 1	FOLKEHØGSKOLE, 2.ÅRS KURS
30	24	8	☐ 27	ARTIUM, ØKONOMISK GYMNAS, ELLER 3-ÅRIG VIDERE- GÅENDE SKOLE, ALLMENN FAGLIG LINJE
2	0	9	☐ 1	VET IKKE
(N=64)	(N=71)		(N=135)	

*21. Har han fullført noen annen utdanning hvor skolegangen eller studiene normalt varer minst 3 måneder?

K	M		311		
73	69	1	☐ 71	JA	→ 22
27	31	2	☐ 29	NEI	} → 23
0	0	3	☐ 0	VET IKKE	
(N=64)	(N=71)		(N=135)		

*22. Hvilken utdanning er dette?

UTDANNINGENS ART. (OPPGI KURSTYPE, LINJE ELLER FAGOMRÅDE OG EVENTUELT SKOLENS NAVN)	NORMAL VARIGHET	
	FOR UTD. PÅ HELTID, OPPGI MND. ELLER ÅR	FOR UTD. PÅ DELTID, OPPGI CA. TIMETALL

98 % oppgir ektefelles/samboers øvrige utdanning

Her svarte 312 313-314
 2 kv. (av 47) 1 VET IKKE FOR KONTORET
 vet ikke.
 Inger menn (N=96)

23. TIL IO SOM HAR FØDT BARN (SE FELT 1 I LIVSHISTORIESKJEMAET).

ANDRE GÅR TIL SPM. 27.

Gjelder biologiske barn for kvinner, hjemmebøende barn for menn

I de årene du har hatt barn under skolealder, har din ektefelle/ samboer hatt jobb eller andre oppgaver som medførte at han vanligvis bare var hjemme i helgene eller sjeldnere?

315
 1 JA → 24
 2 NEI → 25

(N=121)

24. Var det slik de fleste årene, noen få år eller bare ett av årene dere hadde førskolebarn?

316
 1 DE FLESTE ÅRENE
 2 NOEN FÅ ÅR
 3 ETT AV ÅRENE

5 Uoppgitt (N=20)

25. Hvor vanlig er det i området der du bor, at småbarnsfedre har arbeid som medfører at de bare er hjemme i helger eller sjeldnere? Vil du si at det er svært vanlig, vanlig, lite vanlig eller ikke vanlig i det hele tatt?

317
 1 SVÆRT VANLIG
 2 VANLIG
 3 LITE VANLIG
 4 IKKE VANLIG

1 Uoppgitt (N=121)

PROBLEMER MED TIDLIGERE SVANGERSKAP OG FØDSLER

26. TIL IO SOM HAR FØDT BARN (SE FELT 1 I LIVSHISTORIESKJEMAET).

ANDRE GÅR TIL SPM. 27.

Hvordan opplevde du din siste fødsel? Vil du si at den var svært hard, hard, lett, svært lett eller noe midt imellom?

318
K: 1 SVÆRT HARD
2 HARD
3 MIDT IMELLOM
4 LETT
5 SVÆRT LETT
5 Uoppgitt (N=62)

27. TIL IO SOM HAR VÆRT GRAVIDE (SE FELT 1 OG 2 I LIVSHISTORIESKJEMAET). ANDRE GÅR TIL SPM. 31.

Har du hatt noen svangerskap utenfor livmoren, og hvilke av dine svangerskap var det i så fall?

319
K: 1 INGEN SVANGERSKAP UTENFOR LIVMOREN 3% hadde 1 svangerskap utenfor livmoren
(N=65)
SVANGERSKAP NUMMER:

320-321
 322-323
 324-325
 326-327

28. Har du hatt to eller flere spontanaborter?

KAN AVMERKES UTEN SPØRSMÅL NÅR DET IKKE ER TVIL OM SVARET, MEN SI FRA HVA SOM AVMERKES.

328
K: 1 JA → 29
2 NEI → 31
1 Uoppgitt (N=65)

*29. Har du fått medisinsk hjelp utover vanlig svangerskapskontroll, til å forsøke å fullføre noen av dine tidligere svangerskap?

329
K: 1 JA → 30
2 NEI → 31
(N=3)

30. Hva slags medisinsk hjelp har du fått? Vi vil gjerne vite alle former for medisinsk hjelp du måtte ha fått.

K: 330 HORMONER
Ans. tall 331 OPERATIV BEHANDLING
332 ANNET: _____

MULIGHET FOR Å FÅ BARN/SEKSUELL AKTIVITET*/PREVENSJON*

31. For å få tilstrekkelige kunnskaper om fruktbarheten i befolkningen er det nødvendig å kjenne til omfanget av seksuell aktivitet, muligheten for å få barn og bruken av prevensjon. I denne undersøkelsen har vi derfor tatt med noen av de viktigste spørsmålene fra disse områdene.

Først noen spørsmål om menstruasjon. I hvilket år fikk du menstruasjon for første gang?

K: 333-334
 ÅR 96% har oppgitt år

335
 1 HUSKER IKKE
 2 ØNSKER IKKE SVARE
 (N = 78)

- *32. Er menstruasjonene dine regelmessige nå? (+ 3 dager)

336
 K: 1 HAR IKKE MENSTRUASJON Lenger → 33
 2 JA
 3 NEI
 4 GRAVID
 5 ØNSKER IKKE SVARE
 1 Uoppgitt (N = 78) } → 34

33. Opplevde du noen gang etter fylte 18 år og så lenge du hadde menstruasjon, at menstruasjonen opphørte i minst 4 måneder? Vi tenker ikke på perioder i forbindelse med svangerskap eller amming.

337
 1 JA
 2 NEI
 3 HUSKER IKKE
 4 ØNSKER IKKE SVARE
 1 Uoppgitt (N = 78) } → 35

Se nedenfor.

- Spm. 33 og 34. Har du etter fylte 18 år noen gang opplevd at menstruasjonen har opphørt i minst 4 måneder? Vi tenker ikke på perioder i forbindelse med svangerskap eller amming.

338
 K: 1 JA
 2 NEI
 3 HUSKER IKKE
 4 ØNSKER IKKE SVARE
 1 Uoppgitt (N = 78)

- *35. Har du noen gang vært behandlet for betennelse i underlivet, f.eks. betennelse i livmor, eggleder, det lille bekken eller eggstokk?

339
 K: 1 JA
 2 NEI
 3 HUSKER IKKE
 4 ØNSKER IKKE SVARE
 (N = 78)

GIFTE/SAMBOENDE KVINNER ELLER KVINNER SOM HAR VÆRT
GRAVIDE → 37

36. For å unngå senere å stille unødvendige spørsmål vil vi gjerne

først spørre om du noen gang har hatt samleie?.

		340			
1	☐ 83	JA	→	37	
2	☐ 17	NEI			
3	☐ 0	ØNSKER IKKE SVARE	→	67	
(N=18)					

Be bare stilt til
kvinne/menn som
verken hadde vært
gravide/biologiske fedre
eller levd i samliv

37. I hvilket år hadde du ditt første samleie?

K M		341-342		343	
5	10	☐ 1	ÅR 89% oppgir år	1	☐ 7 HUSKER IKKE
8	0			2	☐ 4 ØNSKER IKKE SVARE
(N=77)		(N=83)		(N=160)	

*38. Er du gravid nå? *wt. ektefelle/samboer*

KAN AVMERKES UTEN SPØRSMÅL NÅR DET IKKE ER TVIL OM SVARET, MEN
SI FRA HVA SOM AVMERKES.

K M		344			
3	11	1	☐ 7 JA	→	39
97	89	2	☐ 93 NEI	→	40
(N=77)		(N=71)		(N=148)	

39. I hvilken måned venter du barnet?

345-346		347-353	
☐ 1	MND	→	60
		FOR KONTORET	☐ ☐

40. Er du (eller din partner) sterilisert?

K M		354			
12	0	1	☐ 6 IO STERILISERT	→	41
3	16	2	☐ 9 MANN STERILISERT	→	60
0	0	3	☐ 0 BEGGE STERILISERT	→	41
84	84	4	☐ 84 IKKE STERILISERT	}	→ 43
1	0	5	☐ 1 ØNSKER IKKE SVARE		
(N=75)		(N=74)		(N=149)	

*41. I hvilket år ble du sterilisert?

355-356	
☐ 1	ÅR

*42. Var det først og fremst fordi du ville unngå å få barn at du
lot deg sterilisere, eller var det først og fremst av
medisinske grunner?

K M		357			
(78)	-	1	☐ 78 FOR Å UNNGÅ Å FÅ BARN	}	→ 60
(22)	-	2	☐ 22 AV MEDISINSKE GRUNNER		
(N=9)		(N=9)			

43. Tror du det er fysisk mulig for deg (og din ektefelle/samboer)
å få (flere) barn nå eller senere dersom du/dere skulle ønske
det?

K M		358			
89	90	1	☐ 90 JA, JEG TROR DET	→	45
9	6	2	☐ 8 NEI, JEG TROR IKKE DET	→	44
2	3	3	☐ 2 VET IKKE	→	45
(N=64)		(N=62)		(N=126)	

K	M		384		385	386	387	
0	0	5. Pessar (N=99)	1	☐ JA	☐	☐	☐	→ 6
100	100		2	☐ NEI	6			
14	26	6. P-pille (N=99)	1	☐ JA	☐	☐	☐	→ 7
86	74		2	☐ NEI	7			
47	48	7. Spiral (N=99)	1	☐ JA	☐	☐	☐	→ 8
53	52		2	☐ NEI	8			
0	0	8. Annen metode (N=99)	1	☐ JA	☐	☐	☐	→ 9
100	98		2	☐ NEI	9			
-	2			1	Uoppgitt			

9. AVMERKES AV INTERVJUER

K	M	400			
61	72	1	☐ 67	IO HAR BRUKT P-PILLE ELLER SPIRAL	→ 51
31	26	2	☐ 28	IO HAR BRUKT PREVENSJON, MEN IKKE P-PILLE ELLER SPIRAL	→ 48
8	2	3	☐ 5	IO HAR IKKE BRUKT PREVENSJON	→ 50
0	0	4	☐ 0	IO ØNSKER IKKE Å SVARE	→ 51

(N=49) (N=50) (N=99)

48. Brukte dere prevensjon ved siste samleie?

K	M	401			
(80)	(62)	1	☐ 71	JA	→ 51
(20)	(31)	2	☐ 25	NEI	→ 49
(0)	(0)	3	☐ 0	ØNSKER IKKE SVARE	→ 51
(0)	(8)	4	Uoppgitt (N=18)		

(N=15)

49. Kan du si noe om grunnen til at dere ikke brukte prevensjon?

DERSOM FLERE GRUNNER, KRYSS AV FOR ALLE

Abs. tall:

K	M	1			
-	-	402	☐	ØNSKER BARN	→ 51
-	-	403	☐	KAN GODT FÅ BARN	
↑	↑	404	☐	REGNET MED AT DET VAR LITEN ELLER INGEN SANNSYNLIGHET FOR Å BLI GRAVID	
-	-	405	☐	TOK SJANSEN	
-	↑	406	☐	REGNET MED AT DET DA VAR EN SIKKER PERIODE	
↑	-	407	☐	HADDE IKKE PREVENSJONSMIDLER	
-	-	408	☐	LIKER IKKE PREVENSJON	
↑	-	409	☐	DET BLE BARE IKKE TIL AT VI BRUKTE PREVENSJON	
-	↑	410	☐	ANNEN GRUNN (SPESIFISER): _____	

50. Kan du si noe om grunnen til at dere ikke brukte prevensjon de siste 4 ukene?

DERSOM FLERE GRUNNER, KRYSS AV FOR ALLE

<u>Abs. tall:</u>	K	M	1	
3	-		☐	ØNSKER BARN
-	1		☐	KAN GODT FÅ BARN
-	-		☐	REGNER MED AT DET ER LITEN ELLER INGEN SANNSYNLIGHET FOR Å BLI GRAVID
-	-		☐	TAR SJANSEN
-	-		☐	HAR INGEN PREVENSJONSMIDLER
-	-		☐	LIKER IKKE PREVENSJON
-	-		☐	ER IMOT PREVENSJON AV MORALSKE/RELIGIØSE GRUNNER
1	-		☐	DET BLE BARE IKKE TIL AT VI BRUKTE PREVENSJON
-	-		☐	ANNEN GRUNN (SPESIFISER): _____

51. Mange som aktivt prøver å bli gravide, vil oppleve at det kan ta ganske lang tid før de lykkes, og noen vil ikke lykkes i det hele tatt. Vi har noen spørsmål om hvordan dette har vært for deg.

Har du i løpet av de siste 12 månedene forsøkt å bli gravid uten at det har lyktes for deg?

K:	420			
1	☒	JA	→	52
2	☒	NEI	→	60
3		Uoppgitt		(N=64)

52. Omtrent fra hvilken måned og år har du forsøkt å bli gravid?

K:	421-422	423-424	425	
	☐	☐	☐	HUSKER IKKE
				1 fra 1984
				2 fra 1987

53. På dette kortet er det satt opp noen former for hjelp som barnløse ofte søker. Har dere forsøkt noen av disse tilbudene, og i tilfelle hvilke?

VIS KORT 5

<u>Abs. tall</u>	K:				
	426	A	☐	ALLMENNPRAKTISERENDE LEGE	} → 55 GÅ TIL SPM. 59 DERSOM IO BARE KRYSSER AV UNDER DISSE ALTERNATIVENE.
	427	B	☐	GYNEKOLOG (PRIVATPRAKTISERENDE/ POLIKLINISK)	
	428	C	☐	INNLAGT PÅ SYKEHUS PGA. BARNLØSHET	
	429	D	☐	HÅNDSPÅLEGGER/FORBØNN	
	430	E	☐	HOMØOPAT	
	431	F	☐	AKUPUNKTUR	
	432	G	☐	SONETERAPI/IRISDIAGNOSTIKK	
	433	H	☐	ANNET _____	
	434	I	☒	IKKE SØKT HJELP	→ 54

61. Ble du gravid til slutt, eller ble du ikke gravid?

454
 K: 1 () BLE GRAVID → 62
 2 () BLE IKKE GRAVID → 63 (N=9)

62. Før hvilke av dine graviditeter var det du ikke lyktes å bli gravid innen ett år?

1
 K: 455 FØRSTE
 Abs.tall 456 ANDRE
 457 TREDJE → 64
 458 FJERDE
 459 FEMTE
 460 SJETTE

461 SYVENDE
 462 ÅTTENDE
 463 NIENDE → 64
 464 TIENDE
 465 ELEVTE
 466 TOLVTE

63. Omtrent hvilke år var det du forsøkte å bli gravid uten å lykkes?

467-468 469-470 471-472 473-474
 FRA TIL FRA TIL
 475-476 477-478 479-480 481-482
 FRA TIL FRA TIL

64. Søkte dere noen av disse formene for hjelp i denne/disse periodene?

VIS KORT 5

1
 K: 483 ALLMENNPRAKTISERENDE LEGE
 Abs.tall 484 GYNEKOLOG (PRIVATPRAKTISERENDE/
 POLIKLINISK) → 65
 485 INNLAGT PÅ SYKEHUS PGA. BARNLØSHET
 486 HÅNDSPÅLEGGER/FORBØNN
 487 HOMØOPAT
 488 AKUPUNKTUR
 489 SONETERAPI/IRISDIAGNOSTIKK
 490 ANNET _____

GÅ TIL SPM. 67
 DERSOM IO BARE
 KRYSSER AV
 UNDER DISSE
 ALTERNATIVENE.

491 IKKE SØKT HJELP → 66

*65. Hva slags behandling fikk dere? Ta med alle former for behandling som har vært prøvd.

1
 K: 492 BARE UNDERSØKT/IKKE FÅTT BEHANDLING
 Abs.tall 493 ANTIBIOTIKA
 494 HORMONER
 495 OPERATIV BEHANDLING → 67
 496 INSEMINASJON
 497 ANNET: _____

66. Hvorfor søkte dere ikke hjelp?

Spm. 68: PROSENTFORDELING ETTER VIKTIGHET

Utsagn	KVINNER (N=78)							MENN (N=85)						
	Rangeringsrekkefølge							Rangeringsrekkefølge						
	1	2	3	4	5	Uoppg.	1	2	3	4	5	Uoppg.		
A	3	10	9	21	38	19	7	4	13	24	42	11		
B	24	19	21	13	9	14	28	31	15	13	7	6		
C	17	41	21	8	5	9	21	27	22	9	9	11		
D	5	5	15	31	21	23	11	22	21	18	20	8		
E	49	21	18	4	3	6	29	18	21	20	5	7		

HOLDNING TIL BARN

Så har vi noen spørsmål om holdning til barn.

67. Det kan være mange grunner til at kvinner ønsker å få barn eller flere barn. Hvilke grunner tror du kan være viktige?

SVAR: _____

*68. På dette kortet er det satt opp noen utsagn som kvinner ofte oppgir som grunner til å få barn eller flere barn.

VIS KORT 6

Hva tror du er den viktigste grunnen, nest viktigste o.s.v. til at kvinner ønsker å få barn?

VIKTIGSTE UTSAGN MARKERES MED 1, NEST VIKTIGSTE MED 2, OSV.

- 498 A. BARN GJØR AT EN IKKE SÅ LETT BLIR ENSOM PÅ SINE GAMLE DAGER.
- 499 B. BARN GIR ANSVARFØLELSE OG VIRKER UTVIKLENDE PÅ EN SELV.
- 500 C. DET ER FINT Å SE BARN VOKSE OG UTVIKLE SEG.
- 501 D. DET ER EN TILFREDSSTILLELSE AT SLEKTEN FORTSETTER VIDERE.
- 502 { E. Å HA BARN GIR EN EGEN FØLELSE AV GLEDE. (for kvinner)
E. BARN MÅ TIL SKAL FAMILIEN BLI FULLSTENDIG. (for menn)

69. Det kan også være mange grunner til at kvinner ikke ønsker å få barn eller flere barn? Hvilke grunner tror du kan være viktige?

SVAR: _____

Spm. 70 PROSENTFORDELING ETTER VIKTIGHET

Utsagn	KVINNER (N=78)							MENN (N=85)						
	Rangeringsrekkefølge							Rangeringsrekkefølge						
	1	2	3	4	5	Uoppg.	1	2	3	4	5	Uoppg.		
A	5	12	15	13	32	23	24	18	16	16	16	9		
B	72	17	2	4	2	2	32	19	19	11	13	7		
C	4	19	22	22	12	22	4	13	16	22	31	14		
D	5	27	15	14	14	24	15	25	19	18	13	11		
E	12	19	22	15	8	24	21	22	26	12	6	13		

→ neste side

- *70. På dette kortet er det satt opp noen utsagn som kvinner ofte oppgir som grunner til ikke å få barn eller flere barn.

VIS KORT 7

Hva tror du er den viktigste grunnen, nest viktigste osv. til at kvinner ikke ønsker å få barn? (Se foran)

VIKTIGSTE UTSAGN MARKERES MED 1, NEST VIKTIGSTE MED 2, OSV.

- 503 A. DET ER DYRT MED BARN ETTER HVERT SOM DE VOKSER TIL.
- 504 B. BARN GJØR DET VANSKELIGERE FOR EN KVINNE Å VÆRE YRKES-
AKTIV. (for kvinner)
- 505 B. BARN HINDRER HANDLEFRIHETEN TIL EN MANN. (for menn)
- 505 C. SVANGERSKAP, FØDSLER OG BARNESTELL ER SLITSOMT FOR EN
KVINNE. (for kvinner)
- 506 C. NATTEVÅK OG BARNESTELL ER SLITSOMT FOR EN MANN. (for menn)
- 506 D. TIDEN STREKKER IKKE TIL.
- 507 E. DET Å OPPDRA BARN MEDFØRER BEKYMRINGER OG PROBLEMER.

71. Det har også blitt sagt at kvinner ikke ønsker å få flere barn fordi mennene er uvillige til å ta sin del av barnestellet og husarbeidet. Tror du dette har stor betydning, en viss betydning eller ingen betydning for om kvinner ønsker seg flere barn eller ikke?

K	M		508	
24	26	1	25	STOR BETYDNING
62	66	2	64	EN VISS BETYDNING
12	5	3	8	INGEN BETYDNING
3	1	4	2	VET IKKE
0	2		1	Uoppgitt
(N=78)		(N=85)		(N=163)

- *72. Hva synes du er det ideelle antall barn for en familie i Norge?

	K	M	509-510	
Gj.snitt:	2.65	3.10		ANTALL
	(N=78)		(N=85)	

73. Innen hvilken alder synes du en kvinne bør ha fått sitt første barn, dersom hun ønsker å få barn? (For menn formulert som mennens alder)

	K	M		513			
Høyeste anslag	35	45		1	6	INGEN BESTEMT ALDER	93% angav en alder
Laveste anslag	19	22	511-512	2	1	VET IKKE	
Alder flest nevnte	25	30					
							(N=163)

74. Innen hvilken alder synes du en kvinne bør ha fått sitt siste barn?

	K	M		516			
Høyeste anslag	50	50		1	4	INGEN BESTEMT ALDER	95% angav en alder
Laveste anslag	30	30	514-515	2	1	VET IKKE	
Alder flest nevnte	40	40					
							(N=163)

75. Hvilken av følgende påstander beskriver best din holdning til foreldres forpliktelser overfor sine barn?

VIS KORT 8

- A. DET ER FORELDRENES PLIKT Å GJØRE SITT BESTE FOR BARNA SINE, SELV NÅR DET GÅR PÅ BEKOSTNING AV DERES EGET VELBEFINNENDE.

B. FORELDRE HAR ET EGET LIV OG KAN IKKE FORVENTES Å OFRE SITT VELBEFINNENDE FOR SINE BARN'S SKYLD.

K	M		517	
85	93	1	39	MEST ENIG I A
8	4	2	6	MEST ENIG I B
8	1	3	4	INGEN AV DE TO
0	0	4	0	VET IKKE
0	2		1	Uoppgitt
(N=78)	(N=85)		(N=163)	

*76. MERK AV FRA SPM. 38, 40 og 43.

K	M		518		
3	9	1	6	IO ER GRAVID (SPM. 38)	77
14	14	2	14	IO ELLER IO'S PARTNER ER STERILISERT (SPM. 40)	88
76	68	3	72	IO TROR HUN KAN FÅ BARN (SVART JA ELLER VET IKKE PÅ SPM. 43)	77
6	5	4	6	IO TROR IKKE HUN KAN FÅ BARN (SVART NEI PÅ SPM. 43)	88
1	4		2	Uoppgitt	
(N=78)	(N=85)		(N=163)		

77. Har du gjort deg opp en mening om du vil ha (flere) barn eller ikke, eller har du ikke gjort deg opp en slik mening foreløpig?

K	M		519	
84	70	1	77	GJORT MEG OPP EN MENING
16	27	2	22	IKKE GJORT MEG OPP EN MENING FORELØPIG
(N=62)	0	3 (N=67)	2	Uoppgitt (N=129)

*78. Hvor mange barn ville du synes var for få for deg selv og din familie?

K	M		520-521
4	3		
0	0		
1	1		
			ANTALL

*79. Hvor mange barn ville du synes var for mange for deg selv og din familie?

K	M		522-523
7	7		
1	3		
4	4		
			ANTALL

80. Regner du med å få (flere) barn?

K	M		524		
39	37	1	38	JA	81
53	48	2	50	NEI	83
5	13	3	9	VET IKKE	83
3	1		2	Uoppgitt	
(N=62)	(N=67)		(N=129)		

*81. Hvor mange barn regner du med å få alt i alt?

K	M		525-526		527
13	16			ANTALL	1 14 VET IKKE
(N=24)	(N=25)				(N=49)

86% av de som svarer ja (spm. 80) oppgir et antall

82. Når omtrent vil du helst ha ditt første/neste barn?

K	M		528	
21	12	1	16	INNEN 1 ÅR
17	12	2	14	1-2 ÅR
38	40	3	39	3-4 ÅR
13	12	4	12	5 ÅR ELLER MER
13	20	5	16	IKKE LAGT SLIKE PLANER
0	4		2	Uoppgitt
(N=24)		(N=25)	(N=49)	

83. Har du i din nåværende familiesituasjon opplevd et press i retning av å få (flere) barn? Vil du si at du har opplevd et slikt press ofte, av og til, sjelden eller ikke i det hele tatt?

K	M		529	
0	0	1	0	OFTE
0	9	2	5	AV OG TIL
8	6	3	7	SJELDEN
92	84	4	88	ALDRI
0	1		1	Uoppgitt
(N=62)		(N=67)	(N=129)	

*84. Kunne du tenke deg å få et barn alene, det vil si uten å leve i et parforhold?

K:			530	
	1		13	JA
	2		81	NEI
	3		5	VET IKKE
			2	Uoppgitt
(N=62)				

*85. Et barn fører ofte til endringer i livet for foreldre og eventuelle søsken.

A. Dersom du skulle få et barn (til) i løpet av de nærmeste to årene, hva ville det ha å si for boligsituasjonen din?

VIS KORT 9

K	M		531	
18	16	1	17	MÅTTE SKAFFE STØRRE BOLIG
11	19	2	16	VILLE BLI TRANGBODD, MEN KUNNE BEHOLDE NÅVÆRENDE BOLIG
63	60	3	61	HAR TILSTREKKELIG PLASS
6	1	4	4	ANNET: (SPESIFISER) _____
0	0	5	0	VET IKKE
2	3		2	Uoppgitt
(N=62)		(N=67)	(N=129)	

B. Dersom du skulle få et barn (til) i løpet av de nærmeste to årene, hva ville det ha å si for økonomien din?

VIS KORT 10

K	M		532	
10	3	1	6	VILLE FÅ STORE ØKONOMISKE PROBLEMER
26	25	2	26	VILLE FÅ VISSE ØKONOMISKE PROBLEMER
60	69	3	64	HAR RÅD TIL ET BARN (TIL)
1	0	4	1	ANNET: (SPESIFISER) _____
1	0	5	1	VET IKKE
1	3		2	Uoppgitt
(N=62)		(N=67)	(N=129)	

C. STILLES TIL IO SOM VANLIGVIS HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID

(MINST 1 TIME PR. UKE).

FOR ANDRE, GÅ TIL SPM. 85 D.

Dersom du skulle få et barn (til) i løpet av de nærmeste to årene, hva ville det ha å si for hvor mye inntektsgivende arbeid du ville ha? Vi tenker her på situasjonen etter svangerskapspermisjonen (farspermisjon).

VIS KORT 11

K	M		533
21	2	1	10 VILLE SLUTTE I ARBEID
40	0	2	18 VILLE REDUSERE ARBEIDSTIDEN
35	81	3	60 INGEN ENDRING
0	9	4	5 VILLE ØKE ARBEIDSTIDEN
0	3	5	2 ANNET: (SPESIFISER) _____
2	0	6	1 VET IKKE
2	5	3	Uoppgitt

(N=52) (N=64) (N=116)
GÅ TIL SPM. 85 F.

D. Har du planer om å ta inntektsgivende arbeid i løpet av de nærmeste to årene?

K	M		534
(60)	(60)	1	(60) JA
(30)	(40)	2	(33) NEI
0	0	3	0 VET IKKE
(10)	0		(7) Uoppgitt

(N=10) (N=5) (N=15)

E. Dersom du skulle få et barn (til) i løpet av de nærmeste to årene, hva ville det ha å si for planene dine om inntektsgivende arbeid? Vi tenker her på planene på noe lenger sikt, f. eks. et par år etter fødselen.

VIS KORT 12

K	M		535
(30)	0	1	(20) VILLE IKKE TA INNTEKTSGIVENDE ARBEID
(40)	(20)	2	(33) VILLE BEGYNNE Å ARBEIDE DELTID
(10)	(60)	3	(27) VILLE BEGYNNE Å ARBEIDE HELTID
0	(20)	4	(7) ANNET: (SPESIFISER) _____
0	0	5	0 VET IKKE
(20)	0		(13) Uoppgitt

(N=10) (N=5) (N=15)

F. STILLES BARE TIL IO SOM ER SAMBOENDE.

FOR IO SOM ER GIFT, GÅ TIL SPM. 86.

FOR ANDRE, GÅ TIL SPM. 88.

Har du og din samboer planer om å gifte dere med det første?

K	M		536
(13)	(60)	1	(31) JA → 86
(88)	(40)	2	(69) NEI → 85 G
0	0	3	0 VET IKKE

(N=8) (N=5) (N=13)

G. Dersom du skulle få et barn (til) i løpet av de nærmeste to årene, ville du da gifte deg?

K	M		537
(43)	(100)	1	(56) JA
(29)	0	2	(22) NEI
(29)	0	3	(22) VET IKKE
(N=7)	(N=2)		(N=9)

86. Har du snakket med din ektefelle/samboer om dere skal få barn eller ikke i løpet av de nærmeste årene?

K	M		538
57	76	1	(67) JA
27	16	2	(21) NEI
0	0	3	(0) VET IKKE
16	7		12 Uoppgitt
(N=49)	(N=55)		(N=104)

87. Vi har tidligere spurt om du regner med å få (flere) barn. Nå vil vi gjerne vite litt mer om hvordan du og din ektefelle/samboer ser på det å få barn i løpet av de nærmeste årene. Følgende alternativer kan være aktuelle:

LES OPP

Jeg ønsker barn i løpet av de nærmeste årene, men ikke ektefellen/samboeren min.

Ektefellen/samboeren min ønsker barn i løpet av de nærmeste årene, men ikke jeg.

Begge ønsker barn de nærmeste årene.

Ingen av oss ønsker barn de nærmeste årene.

Ikke tatt standpunkt

Uoppgitt

		K	M
539	(7)	2	11
	(0)	0	0
	(17)	20	15
	(51)	47	55
	(13)	14	11
	13	16	9
		(N=49)	(N=55)

Hvilke av disse alternativene beskriver best din situasjon?

MERK AV EN AV RUBRIKKENE OVENFOR.

GENERELLE HOLDNINGER OG VERDIER

Så har vi noen spørsmål om mer allmenne holdninger og verdier.

88. Vil du si at dine religiøse følelser er sterke, middels, svake, eller stiller du deg likegyldig?

K	M		540
3	9	1	(6) STERKE
59	35	2	(47) MIDDELS
28	35	3	(32) SVAKE
9	19	4	(14) LIKEGYLDIG
1	1		1 Uoppgitt
(N=78)	(N=85)		(N=163)

- *96. Det er fortsatt diskusjon om adgang til abort. På dette kortet har vi samlet noen av de standpunktene som blir hevdet i debatten. Hvilken av uttalelsene på kortet stemmer best med din egen mening?

VIS KORT 19

- 555
- 1 2 ABORT BØR ALDRI TILLATES
- 2 21 ABORT BØR TILLATES BARE HVIS KVINNENS LIV ELLER HELSE ER I FARE.
- 3 22 ABORT BØR OGSÅ TILLATES HVIS KVINNEN PÅ GRUNN AV PERSONLIGE FORHOLD HAR MEGET VANSKELIG FOR Å TA SEG AV ET BARN.
- 4 50 SELVBESTEMT ABORT. DEN ENKELTE KVINNE MÅ SELV FÅ BESTEMME OM HUN VIL FØDE SITT BARN.
- 5 1 INGEN MENING.
- 6 1 ØNSKER IKKE SVARE.
- 4 Uoppgitt (N=163)

97. Sammenliknet med andre i din omgangskrets, vil du si at du har svært god økonomi, god økonomi, middels bra økonomi, knapp økonomi eller svært dårlig økonomi?

- 556
- 1 3 SVÆRT GOD ØKONOMI
- 2 39 GOD ØKONOMI
- 3 49 MIDDELS GOD ØKONOMI
- 4 6 KNAPP ØKONOMI
- 5 2 SVÆRT DÅRLIG ØKONOMI
- 2 Uoppgitt (N=163)

98. Hvis du tar alt i betraktning, hvor tilfreds er du med livet ditt for tiden? Hvor vil du plassere deg selv på denne skalaen?

VIS KORT 20

	SVÆRT UTILFREDS										SVÆRT TILFREDS.		VET IKKE	Uoppgitt	
557-558	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	(N=163)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			11		

OPPVEKSTFAMILIE*

Vi har også noen spørsmål om din egen oppvekstfamilie.

- *99. Hvor mange søsken har du hatt?

559-560
 ANTALL

- 561
 1 3 HAR IKKE HATT SØSKEN 92% har (hatt) søsken
 (N=163)

*100. Hvem var hovedforsørger i din familie det meste av tiden før du fylte 16 år?

	562			
1	☐ 6	MOR	→	101
2	☐ 19	BÅDE FAR OG MOR	→	102
3	☐ 74	FAR	}	→ 101
4	☐ 0	ANDRE SLEKTNINGER		
5	☐ 0	ANDRE (SPESIFISER): _____		
	1 Uoppgitt (N=163)			

101. Hva var din hovedforsørgers yrke under mesteparten av din oppvekst?

YRKE: _____

563-565 566
 YRKESKODE → 103

102. Hvilke yrker hadde dine foreldre under mesteparten av din oppvekst?

FARS YRKE: _____

567-569 570
 YRKESKODE

MORS YRKE: _____

571-573 574
 YRKESKODE

*103. Når ble dine foreldre født?

575-576

FARS FØDSELSÅR

577-578

MORS FØDSELSÅR

NÅVÆRENDE INNTEKTSGIVENDE ARBEID*

Helt til slutt har vi noen spørsmål om ditt nåværende arbeid. Vi ber deg nå tenke på alt inntektsgivende arbeid, selv om det er mindre enn 10 timer pr. uke.

104. Utførte du inntektsgivende arbeid av minst 1 times varighet i forrige uke? Som inntektsgivende arbeid regner vi også dagmammavirksomhet i eget hjem, arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

	579			
1	☐ 83	JA	→	106
2	☐ 15	NEI	→	105
	1 Uoppgitt (N=163)			

105. Har du inntektsgivende arbeid som du var borte fra eller hadde fri fra i forrige uke?

	580			
1	☐ 32	JA	→	106
2	☐ 68	NEI	→	INTERVJUET AVSLUTTES
	(N=25)			

*106. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i ditt hovedyrke?

Regn også med betalte overtidstimer, og ekstraarbeid hjemme i forbindelse med dette arbeidet.

581-583

TIMER PR. UKE

1 ⁵⁸⁴ HAR VANLIGVIS IKKE
INNTÆKTSGIVENDE ARBEID } → INTERVJUET AVSLUTTES

HVIS IO HAR STERKT VARIERENDE ARBEIDSTID PR. UKE, FØR OPP ET ANSLAG FOR GJENNOMSNIITTLIG ARBEIDSTID PR. UKE OG KRYSS AV HER.

585

1 STERKT VARIERENDE ARBEIDSTID

*107. Hva slags virksomhet arbeider du vanligvis i?

GI EN UTFØRLIG BESKRIVELSE

VIRKSOMHETENS ART _____

586-587

FOR KONTORET

108. Hva er ditt hovedyrke i denne virksomheten?

HOVEDYRKE: _____

588-590 591

Yrkeskode

Kan du kort beskrive dine arbeidsoppgaver:

*109. Har du inntektsgivende arbeid ved siden av ditt hovedyrke nå?

592

1 JA → 110
2 NEI → 111

(N = 143)

*110. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i dette byrket?

593-594

TIMER PR. UKE

HVIS ARBEIDSTIDEN VARIERER STERKT PR. UKE, FØR OPP ET ANSLAG FOR GJENNOMSNIITTLIG ARBEIDSTID PR. UKE OG KRYSS AV HER:

595

1 STERKT VARIERENDE ARBEIDSTID

*111. Arbeider du i ditt hovedyrke som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?

596

1	12	SELVSTENDIG
2	85	ANSATT
3	1	FAMILIEMEDLEM

1 Uoppgitt

(N = 143)